

Received: 25-09-2020

Revised: 12-01-2021

Accepted: 18-01-2021

การประเมินผลการดำเนินงานด้านการป้องกันอาชญากรรมภาคประชาชน Evaluation of Performance of Preventing Crimes in Private Sector

เอกอนงค์ ศรีสำอางค์¹

Eakanong Srisumaung

eakanong17@gmail.comธนภัทร ปัจฉิมม์¹

Tanaphad Phadchim

md2517@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแนวทางการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามกรอบการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน รวมทั้งเพื่อจัดทำเครื่องมือในการประเมินผลตัวชี้วัดทั้งระดับผลลัพธ์และระดับผลผลิตภายใต้กรอบการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นการวิจัยผสมผสานระหว่างวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยกลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณเป็นประชาชนจำนวน 1,250 คน ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลกับ ทำการกระจายการเก็บข้อมูลจากประชาชนจำแนกตามประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดบูรณาการ เรื่องการจัดตั้งกลุ่มจังหวัดและกำหนดจังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด (ฉบับที่ 3) แบ่งออกเป็น 7 ภาค ได้แก่ ภาคกลาง ภาคใต้ ภาคใต้ชายแดน ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และส่วนกลาง (กรุงเทพมหานคร) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน T-test และ ANOVA การวิจัยเชิงคุณภาพเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์สอบถามแนวทางการดำเนินงานด้านการป้องกันอาชญากรรมภาคประชาชน สอบถามกับหน่วยงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรมภาคประชาชน ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ทั้งทางตรงและทางอ้อม จำนวน 42 คน โดยจำแนกการสัมภาษณ์ตามพื้นที่เช่นเดียวกับการวิจัยเชิงปริมาณ และใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาในการอภิปรายผล

ผลการศึกษาพบว่าระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม 5 มาตรการ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทุกมาตรการ ซึ่งจากการหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทั่วไปของประชาชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมพบว่าผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม 5 มาตรการ จำแนกตามลักษณะเพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้ครัวเรือน จำนวนสมาชิกในครอบครัว การเคยหรือไม่เคยเป็นผู้ที่

¹ โรงเรียนกฎหมายและการเมือง มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

School of Law and Politics, Suan Dusit University

เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม ลักษณะบริบทชุมชนที่อยู่อาศัย และการมีหรือไม่มีผู้นำ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในมาตรการที่ 3 การสนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมชีวิตร่างกายและทรัพย์สินทั้งของตนเองและบุคคลอื่นให้ปลอดภัยจากภัยอาชญากรรม นอกนั้นมาตรการอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษาระดับความเชื่อมั่นในความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนภายใต้มาตรการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพของประชาชน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อระบบการป้องกันอาชญากรรมภายใต้มาตรการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษาระดับความหวาดกลัวของประชาชนต่อภัยอาชญากรรมภายใต้มาตรการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ พบว่า ประชาชนมีความหวาดกลัวต่อภัยอาชญากรรมค่าเฉลี่ยในระดับมาก จึงควรเร่งปลูกฝังจิตสำนึกความรับผิดชอบในสังคมร่วมกันให้กับเยาวชนตั้งแต่ในระดับวัยเรียน ปรับทัศนคติของประชาชนเกี่ยวกับอาชญากรรมว่าอาชญากรรมเป็นเรื่องไกลตัว และเป็นเพียงหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่รัฐ ส่งเสริมให้ชุมชนมีโครงการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการป้องกันการอาชญากรรมโดยเฉพาะการให้ความรู้ในการป้องกันภัย หาแนวทางเพื่อส่งเสริมให้ผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมในการกระตุ้นในประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมโครงการต่างๆ และให้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมเพิ่มมากขึ้นเป็นต้น

คำสำคัญ: ประเมินผลการดำเนินงาน, การป้องกันอาชญากรรม, การมีส่วนร่วมของประชาชน

Abstract

The purposes of the study were to develop the way to follow up and evaluate the performance, according to the effective framework for criminal prevention, in terms of people's participation; and to develop a tool to evaluate the indicators for both the output and outcome levels regarding the same framework, in terms of people's participation. This study was conducted with the combination of the qualitative and quantitative methods.

The research sample for the quantitative method, were 1,250 people, questionnaires to collect data according to the announcement of provincial administration policy committee and integrated provincial groups regarding the establishment of provinces and the provinces that are the operational centers of the provinces (No. 3), divided into 7 regions, namely central, southern, southern border, eastern, north-eastern, northern and central area (Bangkok). The quantitative method was done with the help of the statistics of percentage, mean, standard deviation, T-test and ANOVA. The qualitative method was conducted with content analysis. The research sample for the qualitative method provided the data in the interview form asking about the guideline of criminal prevention in the private sector with 42 people. Besides, the sample also answered the questions about criminal prevention in the private sector, in terms of people's participation to the directly and indirectly relevant organizations.

The research findings revealed that the extent to which the sample participated into criminal prevention was on average in the moderate level. The results of comparing the participation of people in crime prevention in five measures were classified into gender, age, occupation status, household income. Number of family members who have or never been involved in a crime characteristic, context, residential community and the presence or absence of a leader in the third measure, community members were encouraged to take part in the prevention of crime, life, body, and property of both themselves and others to be safe from crime. Other measures no different. The findings about the confidence in security of people's lives and properties under the effective standard of criminal prevention, according to the research sample, revealed the average value in the moderate level. The findings related to people's fear of criminal danger under the effective standard of criminal prevention appeared in the high levels. Therefore, the youth should accelerate the awareness of social responsibility among the youth from the school age level. Adjusting people's attitudes about crime that crime is far-reaching and is just the responsibility of government officials. Encourage the community to have a program to enhance participation in crime prevention, especially through disaster prevention education. Find ways to encourage community leaders to be involved in encouraging local residents to participate in project activities. And to have continued operation and all sectors to take part in crime prevention more, etc.

Keywords: evaluate the performance, criminal prevention, people's participation

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสังคมไทยปัญหาอาชญากรรมมีความรุนแรงขึ้น อันเนื่องมาจากความเจริญและมีเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามามากมาย ทำให้ปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้นก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนในชุมชน เจ้าหน้าที่ตำรวจมีหน้าที่นอกจากป้องกันปราบปรามอาชญากรรมแล้ว ยังต้องคอยให้ความช่วยเหลือประชาชนในการจัดภัยบรรเทาทุกข์แก่สังคมและชุมชน ซึ่งในปัจจุบันเจ้าหน้าที่ตำรวจมีความพร้อมในการดำเนินงานในระดับหนึ่ง แต่ปัญหาอาชญากรรม ก็ยังมีให้พบเห็นอยู่ในสังคมอย่างต่อเนื่องและขยายวงกว้างมากขึ้น โดยเฉพาะตามชุมชนหรือหมู่บ้านต่างๆ ส่งผลให้เกิดปัญหาหลากหลายตามมา จำเป็นอย่างยิ่งต้องแสวงหาความร่วมมือจากประชาชน ในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม จากการสำรวจสถิติอาชญากรรมภาคประชาชน (Crime Victimization Survey) โดยศูนย์พัฒนาข้อมูลกระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรมพบว่า คดีอาชญากรรมที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่ไม่ได้ถูกนำเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างคือผู้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมถึงร้อยละ 66.6 ไม่ได้แจ้งต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ นอกจากนี้ จากการสำรวจของสำนักงานกิจการยุติธรรมร่วมกับศูนย์วิจัยเอแบคโพล มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ได้ศึกษาถึงโอกาสในการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมของประชาชน (อาชญากรรม 4 ประเภทหลัก ได้แก่ คดีชีวิตและร่างกาย คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน คดีความผิดทางเพศ คดีถูกหลอกลวงหรือแอบอ้างใช้ข้อมูล/เอกสารส่วนตัว) พบว่า ข้อมูลสถิติอาชญากรรมของตำรวจจะบ่งชี้ว่าการรับแจ้งคดีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินจะมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง แต่ถ้าพิจารณาถึงโอกาสในการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมของประชาชนยังอยู่ในเกณฑ์สูง และมีคดีอาชญากรรมจำนวนมาก ที่ไม่ได้เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า มาตรการในการป้องกันอาชญากรรมของประเทศไทยยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร และไม่ควรปล่อยให้เจ้าหน้าที่ความรับผิดชอบของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพียงหน่วยงานเดียว การป้องกันอาชญากรรมจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชน โดยการบูรณาการร่วมกันทั้งในทางด้านการกำลังคน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นให้ลดน้อยลงไป รวมทั้งสร้างความรู้สึกร่วมกันและความปลอดภัยและลดความหวาดกลัวเพื่อให้ประชาชนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

จะเห็นได้ว่าอาชญากรรมเป็นปัญหาที่สำคัญไม่ว่าจะมากหรือน้อยล้วนส่งผลต่อความสงบสุขของประชาชนทั้งสิ้น ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและนำไปสู่การก่อให้เกิดความสูญเสียในด้านชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน และเสรีภาพของประชาชน เกิดความเสียหายขึ้นในสังคม ซึ่งการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประชาชนซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญอย่างหนึ่งในการดำเนินงานให้เกิดความสำเร็จหรือล้มเหลวได้ ซึ่งหากได้รับความร่วมมือจากประชาชนการดำเนินงานในด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมก็จะสามารถบรรลุเป้าหมายได้เป็นอย่างดี ในทางตรงกันข้ามหากไม่ได้ความร่วมมือจากประชาชนการดำเนินงานก็อาจจะล้มเหลวได้ การมีส่วนร่วมของประชาชน จึงเป็นการดำเนินงานร่วมกันของประชาชนกับองค์กรของรัฐหรือองค์กรเอกชน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาของประชาชน โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมในชุมชนนั้นๆ จะต้องร่วมมือกันวางแผนและการปฏิบัติงานเพื่อสนองความต้องการ หรือแก้ปัญหาของประชาชนในชุมชนในส่วนของการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมและมีบทบาทที่มากขึ้นเป็นการให้ความสำคัญและเป็นการได้รับการยอมรับจากชุมชน (ผู้จัดการออนไลน์, 2558)

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2560 ได้เห็นชอบกรอบแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ 6 ด้าน ตามที่สำนักงานกิจการยุติธรรม ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ เสนอภายหลังที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบจึงนำมาสู่การนำกรอบแนวทางไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งการประเมินผลการดำเนินงานด้านการป้องกันอาชญากรรมภาคประชาชน จะยึดโยงกับการดำเนินการตามกรอบแนวทางการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 สภาพแวดล้อม ด้านที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านที่ 3

ป้องกันการกระทำผิดซ้ำ ด้านที่ 4 เฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสกระทำความผิด ด้านที่ 5 ลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ และด้านที่ 6 การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากร (สำนักงานกิจการยุติธรรม, 2560)

จากกรอบแนวทางการป้องกันอาชญากรรมทั้ง 6 ด้าน ผู้วิจัยเห็นว่าการป้องกันอาชญากรรมโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นด้านที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการป้องกันอาชญากรรมทั้งในระดับสังคม ชุมชนและท้องถิ่น เพราะการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นการดำเนินงานร่วมกันของประชาชนกับองค์กรของรัฐหรือองค์กรเอกชน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาของประชาชน โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมในชุมชนนั้นๆ จะต้องร่วมมือกันวางแผนและการปฏิบัติงานเพื่อสนองความต้องการหรือแก้ปัญหาของประชาชนในชุมชนในส่วนของ การแก้ไขปัญหาอาชญากรรม การให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมและมีบทบาทที่มากขึ้นเป็นการให้ความสำคัญและเป็นการได้รับการยอมรับจากชุมชนที่แท้จริง

อย่างไรก็ตามการป้องกันอาชญากรรม โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วม ในการป้องกันอาชญากรรม รวมถึงการสร้างจิตสำนึกเพื่อให้เกิดความรับผิดชอบร่วมกันในการป้องกันสังคมจากปัญหาอาชญากรรม อาทิ การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนทุกภาคส่วน โดยเน้นการสร้างชุมชนให้เข้มแข็งในการป้องกันอาชญากรรม ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมด้วยการรับทราบสถานการณ์ แนวโน้มปัญหาอาชญากรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปสู่การวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ นอกจากนี้ยังเป็นการสนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วม ในการป้องกันอาชญากรรมในชีวิตร่างกายและทรัพย์สิน ทั้งของตนเองและบุคคลอื่นให้ปลอดภัยจากภัยอาชญากรรม เช่น การสร้างเครือข่ายยุติธรรมชุมชน เครือข่ายอาสาสมัครคุมประพฤติ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน รวมถึงการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังภาคประชาชนในชุมชน แจ้งข่าว ให้เบาะแสด้านอาชญากรรมร่วมกันกับหน่วยงานของรัฐ เป็นต้น จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความจำเป็นและความสำคัญของการทำวิจัยเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมภาคประชาชน กรณีศึกษาด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรที่ปฏิบัติภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรม ทั้งภารกิจทางตรงและทางอ้อมร่วมกับภาคประชาชน เพื่อให้การป้องกันปัญหาอาชญากรรมเกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาแนวทางการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามกรอบการป้องกันอาชญากรรมภาคประชาชนด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีประสิทธิภาพ
2. เพื่อจัดทำเครื่องมือในการประเมินผลตัวชี้วัดทั้งระดับผลลัพธ์และระดับผลผลิตภายใต้กรอบการป้องกันอาชญากรรมภาคประชาชนด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีประสิทธิภาพ
3. เพื่อศึกษาประเด็นการมีส่วนร่วมของประชาชนอันนำไปสู่การสร้างแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรที่ปฏิบัติภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรมทั้งภารกิจทางตรงและทางอ้อมร่วมกับภาคประชาชน เพื่อให้การป้องกันปัญหาอาชญากรรมเกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

นิยามศัพท์

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม หมายถึง การส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม รวมถึงการสร้างจิตสำนึกเพื่อให้เกิดความรับผิดชอบร่วมกันในการป้องกันสังคมจากปัญหาอาชญากรรม ประกอบด้วย 5 มาตรการ ซึ่งนำมาจากตัวชี้วัดของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2560 ว่าด้วยกรอบแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพด้านที่ 2 ด้านการป้องกันอาชญากรรมโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนประกอบไปด้วย

1) เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนทุกภาคส่วน โดยเน้นการสร้างชุมชนให้เข้มแข็งในการป้องกันอาชญากรรม

2) ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม โดยการรับทราบสถานการณ์ แนวโน้ม ปัญหาอาชญากรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปสู่การวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ต่อไป

3) สนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมชีวิตร่างกายและทรัพย์สิน ทั้งของตนเองและบุคคลอื่นให้ปลอดภัยจากภัยอาชญากรรม

4) ส่งเสริมการดำเนินงานและบูรณาการเครือข่ายต่างๆ ที่มีการจัดตั้งไว้แล้ว อาทิ เครือข่ายยุติธรรมชุมชน เครือข่ายอาสาสมัครคุมประพฤติ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน รวมถึงการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังภาคประชาชนในชุมชน เพื่อแจ้งข่าว ให้เบาะแสด้านอาชญากรรม

5) จัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมร่วมกันกับหน่วยงานของรัฐ

อาชญากรรม หมายความว่า การกระทำความผิดของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งขัดต่อกฎหมายอันได้บัญญัติเป็นข้อห้ามไว้ ฉะนั้น ผู้ประกอบอาชญากรรมหรือผู้กระทำความผิดจะต้องได้รับโทษ

ความร่วมมือจากประชาชน หมายความว่า การได้รับความร่วมมือจากประชาชนในการณรงค์ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการแจ้งข่าวสาร ชี้เบาะแส และแจ้งเบาะแสของคนร้าย

การป้องกันและปราบปราม หมายความว่า การมีมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปราม โดยมุ่งเน้นให้เกิดความปลอดภัยและความสงบสุขของประชาชน

การประเมินผลการดำเนินงานด้านการป้องกันอาชญากรรมตามกรอบป้องกันอาชญากรรม 6 ด้าน หมายความว่า การออกแบบและสร้างแนวทางการดำเนินงานด้านการป้องกันอาชญากรรมตามกรอบป้องกันอาชญากรรม 6 ด้าน ประกอบไปด้วย การป้องกันอาชญากรรมโดยสภาพแวดล้อม การป้องกันอาชญากรรมโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน การป้องกันอาชญากรรมด้วยการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ การป้องกันอาชญากรรมโดยการเฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสจะกระทำความผิด การป้องกันอาชญากรรมโดยการลดโอกาสการตกเป็นเหยื่อ และการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากรในการป้องกันอาชญากรรม อันมาจากตัวชี้วัดของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2560 ว่าด้วยกรอบแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ 6 ด้าน

แนวทางการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามกรอบการป้องกันอาชญากรรมภาคประชาชนด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีประสิทธิภาพ หมายความว่า การศึกษาวิธีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามกรอบการป้องกันอาชญากรรมภาคประชาชนด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีประสิทธิภาพ เพื่อนำเสนอต่อหน่วยงานในระดับนโยบายหรือภาครัฐไปดำเนินการ

เครื่องมือในการประเมินผลตัวชี้วัดทั้งระดับผลลัพธ์และระดับผลผลิตภายใต้กรอบการป้องกันอาชญากรรมภาคประชาชนด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีประสิทธิภาพ หมายความว่า เล่มคู่มือที่ภาครัฐหรือหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรมภาคประชาชนด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนจะนำเล่มคู่มือนี้ไปใช้เป็นกรอบหรือเครื่องมือในการประเมินผลตัวชี้วัดทั้งระดับผลลัพธ์และระดับผลผลิตภายใต้กรอบการป้องกันอาชญากรรมภาคประชาชนด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีประสิทธิภาพ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้แนวทางการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านการป้องกันอาชญากรรมภาคประชาชนเพื่อที่หน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรมภาคประชาชนด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน จะนำไปดำเนินงานติดตามประเมินผลการดำเนินงานต่อไป
2. ได้เครื่องมือที่เป็นเล่มคู่มือในการประเมินผลตัวชี้วัดทั้งระดับผลลัพธ์และระดับผลผลิตภายใต้กรอบการป้องกันอาชญากรรมภาคประชาชนด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีประสิทธิภาพ
3. ได้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการป้องกันอาชญากรรมภาคประชาชนทั้งในระดับพื้นที่และในภาพรวมของประเทศโดยเฉพาะประเด็นการมีส่วนร่วมของประชาชน อันนำไปสู่แนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรที่ปฏิบัติการกิจที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรมทั้งภารกิจทางตรงและทางอ้อมร่วมกับภาคประชาชน เพื่อให้การป้องกันปัญหาอาชญากรรมเกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยผสมผสานระหว่างวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบตัวแปรที่ได้ทำการศึกษาตามตัวชี้วัดของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2560 ว่าด้วยกรอบแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพด้านที่ 2 ด้านการป้องกันอาชญากรรมโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนมี 5 ด้าน ประกอบไปด้วย

1. เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนทุกภาคส่วน โดยเน้นการสร้างชุมชนให้เข้มแข็งในการป้องกันอาชญากรรม
2. ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม โดยการรับทราบสถานการณ์ แนวโน้มปัญหาอาชญากรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปสู่การวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ต่อไป
3. สนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมชีวิตร่างกายและทรัพย์สิน ทั้งของตนเองและบุคคลอื่นให้ปลอดภัยจากภัยอาชญากรรม
4. ส่งเสริมการดำเนินงานและบูรณาการเครือข่ายต่างๆ ที่มีการจัดตั้งไว้แล้ว อาทิ เครือข่ายยุติธรรมชุมชนเครือข่ายอาสาสมัครคุมประพฤติ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน รวมถึงการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังภาคประชาชนในชุมชนเพื่อแจ้งข่าว ให้เบาะแสด้านอาชญากรรม
5. จัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมร่วมกันกับหน่วยงานของรัฐ

จากนั้นทำการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับประชาชนด้วยการคัดเลือกจังหวัดในการเก็บข้อมูลดังนี้ 1. จำแนกตามประกาศคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดบูรณาการ เรื่องการจัดตั้งกลุ่มจังหวัดและกำหนดจังหวัดที่เป็นศูนย์ปฏิบัติการของกลุ่มจังหวัด (ฉบับที่ 3) แบ่งออกเป็น 7 ภาค ได้แก่ ภาคกลาง ภาคใต้ ภาคใต้ชายแดน ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และส่วนกลาง (กรุงเทพมหานคร) 2. คัดเลือกจังหวัดที่มียอดการกระทำผิดสูงสุดติดต่อกัน 3 ปี (พ.ศ. 2558 - 2560) จากสถิติคดีอาญาความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ ประกอบไปด้วยคดีที่มีการรับแจ้งคดีความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ / คดีฆ่าผู้อื่น / คดีทำร้ายผู้อื่นถึงแก่ความตาย / คดีพยายามฆ่า / คดีทำร้ายร่างกาย / คดีข่มขืนกระทำชำเรา / และอื่นๆ จำแนกตามประเภทความผิดรายจังหวัด จากรายงานสถานการณ์อาชญากรรม

และกระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม เล่มปี พ.ศ. 2558 – 2560 3. ใช้ฐานข้อมูลสถิติคดีอาญาความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ ประกอบไปด้วยคดีที่มีการรับแจ้งคดีความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ / คดีฆ่าผู้อื่น / คดีทำร้ายผู้อื่นถึงแก่ความตาย / คดีพยายามฆ่า / คดีทำร้ายร่างกาย / คดีข่มขืนกระทำชำเรา / และอื่นๆ จากยอดแจ้งจับ และคดีจับกุม พ.ศ. 2560 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ รายงานสถานการณ์อาชญากรรมและกระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม เล่มปี พ.ศ. 2560 และ 4. ทำการสุ่มตัวอย่างประชากรโดยใช้เทคนิคการหากลุ่มตัวอย่างของทอโรยามาเน่ จากยอดการแจ้งจับ และจับกุมในคดีอาญาความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ จำแนกตามประเภทความผิดรายจังหวัด พ.ศ. 2560 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้จำนวนประชาชน 1,250 คน

การออกแบบเครื่องมือในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ออกแบบเป็นแบบสอบถามข้อคำถามปลายปิดแบบประมาณค่าของลิเคิร์ท (Likert Scale) 5 ระดับ จากนั้นทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยการพิจารณาค่า IOC จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ทำการตรวจสอบโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ 0.83 ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ สถิติค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) สถิติที่ใช้ในอธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ANOVA

การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยแบบสัมภาษณ์กับหน่วยงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรมภาคประชาชนด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้งทางตรงและทางสนับสนุน ได้แก่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดซ้ำ (กรมราชทัณฑ์ กรมคุมประพฤติ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน) กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ตำรวจชุมชน เครือข่ายภาคประชาชนจำนวนทั้งหมด 42 คน โดยใช้หลักการกระจายการเก็บข้อมูลเช่นเดียวกับการวิจัยเชิงปริมาณ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic Induction) การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการจำแนกและจัดระบบหมวดหมู่ข้อมูล (Typology and Taxonomy) และวิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation)

ผลการวิจัย

1. แนวทางการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามกรอบการป้องกันอาชญากรรมภาคประชาชน ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีประสิทธิภาพ

1) ภาครัฐและหน่วยงานรัฐทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมโดยการรับทราบสถานการณ์ แนวโน้มปัญหาอาชญากรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปสู่การวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ต่อไป ควรที่จะหาแนวทางสร้างจิตสำนึก กระตุ้นให้สังคม ประชาชนทุกกลุ่มได้ตระหนักถึงความสำคัญและเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อป้องกันปัญหาอาชญากรรมในชุมชน รวมถึงขอความร่วมมือในการดูแลตรวจตรา แจ้งเบาะแสอาชญากรรมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพราะผลการศึกษาพบว่า ชุมชนมีการแจ้งสถานการณ์ แนวโน้มปัญหาอาชญากรรมให้คนในพื้นที่ทราบยังอยู่ในระดับน้อยกว่าประเด็นอื่นๆ ในส่วนของภาครัฐควรส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ข้อมูล ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมและการป้องกันอาชญากรรมได้ง่าย สะดวก รวดเร็วมมากขึ้น แนวทางที่ควรดำเนินการ ได้แก่

1.1 ระบบและกลไกการสร้างจิตสำนึก กระตุ้นให้สังคม ประชาชนทุกกลุ่มได้ตระหนักถึงความสำคัญและเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อป้องกันปัญหาอาชญากรรมในชุมชน

1.2 ระบบการแจ้ง เตือนภัย เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านอาชญากรรม การป้องกันอาชญากรรมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นรูปธรรม ต่อเนื่อง รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์

1.3 พัฒนาสมรรถนะ เครื่องมือในการสอดส่องดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนให้สามารถใช้การได้อย่างต่อเนื่อง อาทิจาก CCTV

2) สนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมชีวิตร่างกายและทรัพย์สินทั้งของตนเองและบุคคลอื่นให้ปลอดภัยจากภัยอาชญากรรม แนวทางในการดำเนินงาน ได้แก่

2.1. การกระตุ้นผ่านผู้นำชุมชนทั้งที่เป็นผู้นำชุมชนโดยตำแหน่ง และผู้นำชุมชนตามธรรมชาติ สามารถดำเนินการร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมการพัฒนาชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2. สร้างความต่อเนื่องเกี่ยวกับแผนการดำเนินมาตรการสร้างหมู่บ้านและชุมชนเข้มแข็ง

2.3. จัดกิจกรรมดึงเอาพลึงเด็กและเยาวชนมาเข้าร่วมเป็นอาสาสมัครตามโครงการจิตอาสา รวมทั้งควรมีการอบรมความรู้เบื้องต้น เพื่อนำไปสู่การลงมือปฏิบัติได้จริงในแต่ละประเภทงานอาสา

2.4. การดึงกลุ่มเด็กและเยาวชนซึ่งเสี่ยงต่อการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางการกระทำความผิดให้กลับเข้าสู่วิถีทางที่ถูกต้อง สามารถขอความร่วมมือกับภาคเอกชนในการสนับสนุนหรือจัดกิจกรรมการบริการสังคมโดยใช้โครงการจิตอาสาเป็นเครื่องในการขับเคลื่อนด้วย

2.5. พิจารณาคำตอบแทนหรือสวัสดิการให้กับตำรวจชุมชน / อปพร. เพื่อเป็นสิทธิน้ำใจในการทำงานให้กับชุมชนต่อไป

3) เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนทุกภาคส่วน โดยเน้นการสร้างชุมชนให้เข้มแข็งในการป้องกันอาชญากรรม เนื่องจากประชาชนยังมองว่าอาชญากรรมเป็นเรื่องไกลตัวหากตนหรือครอบครัวไม่ได้รับผลกระทบทางตรงจากปัญหาอาชญากรรม ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับเรื่องปากท้อง การประกอบอาชีพเป็นหลักในชีวิตประจำวันมากกว่าการเข้าไปร่วมกิจกรรม แนวทางในการดำเนินงาน ได้แก่

3.1. พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือจากภาคประชาสังคมและหน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

3.2. ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษา ร่วมกับเครือข่ายในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนอย่างยั่งยืน ร่วมมือกับสถานศึกษาและเครือข่าย ในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำผิดของกลุ่มนักเรียนและนักศึกษาในสถานศึกษาโดยกำหนดให้มีสถานศึกษาต้นแบบในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนอย่างยั่งยืน

3.3. ควรเร่งประชาสัมพันธ์ เพื่อความเข้าใจกับประชาชนทุกภาคส่วน โดยมุ่งเน้นที่ชุมชนฐานรากให้เข้ามามีส่วนร่วมในการคิดหาวิธีการแก้ไขปัญหา ในลักษณะรวมพลังสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง โดยประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่จะต้องเข้ามาพูดคุยกัน และร่วมวางแผนทางแก้ไขปัญหาคือความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต

3.4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรมต้องมีการปรับกลยุทธ์จากการตั้งรับรอให้อาชญากรรมเกิดขึ้นก่อนมาเป็นการรุกเพื่อป้องกันอาชญากรรมไม่ให้เกิดขึ้นได้ โดยอาศัยการเชื่อมโยงสร้างสัมพันธ์เป็นแนวร่วมกับภาคประชาชนไว้ให้ได้อย่างเหนียวแน่นแล้ว

3.5. นโยบายควรเร่งส่งเสริมการกระจายอำนาจในการกิจการป้องกันอาชญากรรมในกับหน่วยงานระดับท้องถิ่น แทนที่จะมองว่าเป็นภาระหน้าที่ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพียงอย่างเดียว

4) ส่งเสริมการดำเนินงานและบูรณาการเครือข่ายต่างๆ ที่มีการจัดตั้งไว้แล้ว อาทิ เครือข่ายยุติธรรมชุมชน เครือข่ายอาสาสมัครคุมประพฤติ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน รวมถึงการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังภาคประชาชนในชุมชน เพื่อ

แจ้งข่าว ให้เบาแสดด้านอาชญากรรม เนื่องจากในชุมชนมีการส่งเสริมการดำเนินงานและบูรณาการของเครือข่ายยุติธรรมชุมชน แต่มีการเข้าร่วมการทำงานหรือเป็นส่วนหนึ่งกับเครือข่ายต่างๆ อยู่ในระดับน้อยเพราะเหตุผลทางด้านเศรษฐกิจ และความสะดวกส่วนบุคคลของประชาชน แนวทางการดำเนินงาน ได้แก่

4.1. การสร้างความเข้าใจเพื่อลดความหวาดกลัวของประชาชนในชุมชนหากในชุมชนทราบว่ามีผู้กระทำความผิดที่ได้รับการปล่อยตัวแล้วมาอาศัยอยู่ด้วยในบริเวณชุมชน ร่วมกับนโยบายของกรมราชทัณฑ์ที่ต้องให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในพันธกิจคืนคนดีสู่สังคม

4.2. การลงนามในบันทึกข้อตกลงร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ ของเรือนจำ จึงเป็นกระบวนการที่สามารถตอบสนองความต้องการของสังคมและประชาชนที่ต้องการให้เกิดสังคมสันติสุข ป้องกันสังคมจากอาชญากรรมได้

4.3. นโยบายของกรมพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนควรที่จะส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมจิตอาสา “เราทำความดี ด้วยหัวใจ” โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อต่างๆ ควรช่วยกันส่งเสริมภาพลักษณ์

4.4. หน่วยงานราชการควรให้มีการจัดกิจกรรมการยกย่องเชิดชูเกียรติกลุ่มบุคคลจิตอาสาที่ทำความดีอย่างต่อเนื่อง เพราะจิตอาสา นั้น ไม่ได้รับและไม่ได้ประสงค์สิ่งใดตอบแทนจึงควรมีการจัดกิจกรรมสร้างขวัญและกำลังใจต่อบุคคลผู้ทำความดี

5) จัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ร่วมกับหน่วยงานของรัฐ เนื่องจากในชุมชนมีการจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ร่วมกับหน่วยงานของรัฐ แต่มีการเข้าร่วมหรือเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมดังกล่าวอยู่ในระดับน้อยเพราะเหตุผลทางด้านเศรษฐกิจ และความสะดวกส่วนบุคคลของประชาชน แนวทางการดำเนินงาน ได้แก่

5.1. สร้างความต่อเนื่องเกี่ยวกับแผนการดำเนินมาตรการสร้างหมู่บ้านและชุมชนเข้มแข็ง

5.2. การดำเนินโครงการป้องกันอาชญากรรม เพื่อเตือนภัยด้านการท่องเที่ยวและคำแนะนำในการป้องกันภัยจากการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว

5.3. ประชาสัมพันธ์ช่องทางการร้องเรียน ร้องทุกข์ และข้อมูลเกี่ยวกับการช่วยเหลือเยียวยานักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ รวมทั้งการอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวในเรื่องการดำเนินคดีเมื่อนักท่องเที่ยวต้องขึ้นศาล ของกองมาตรฐานและกำกับความปลอดภัยนักท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ทั้งนี้ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและทัศนคติอันดีต่อการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ

5.4. ควรมีการติดตามผลการดำเนินงานของเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง

5.5. จัดกิจกรรมอบรมกระตุ้นและให้ความรู้ อย่างต่อเนื่องทุก 2 - 3 เดือน และควรเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรมโดยเฉพาะ

5.6. กำหนดนโยบายส่งเสริมกิจกรรมให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมในระดับพื้นที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องและมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดต่างๆ ซึ่งขับเคลื่อนโดยหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับสำนักงานยุติธรรมจังหวัด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สถาบันการศึกษาในพื้นที่ เป็นต้น

2. เครื่องมือในการประเมินผลตัวชี้วัดทั้งระดับผลลัพธ์และระดับผลผลิตภายใต้กรอบการป้องกันอาชญากรรมภาคประชาชนด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

เครื่องมือในการประเมินผลตัวชี้วัดทั้งระดับผลลัพธ์และระดับผลผลิตภายใต้กรอบการป้องกันอาชญากรรมภาคประชาชนด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนได้ดำเนินการจัดทำตามกรอบแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ

ด้านที่ 2 ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2560 โดยได้จัดทำเป็นเล่มคู่มือคำอธิบายประกอบการจัดเก็บตัวชี้วัดการประเมินผลการดำเนินงานด้านการป้องกันอาชญากรรมภาคประชาชนให้กับสำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม ดังต่อไปนี้

คำอธิบาย

ประกอบการจัดเก็บตัวชี้วัด

การประเมินผลการดำเนินงานด้านการป้องกันอาชญากรรมภาคประชาชน

สำนักงานกิจการยุติธรรม

แบบสอบถาม

ข้อคำถาม	คำชี้แจง
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1. เพศ 2. อายุ 3. สถานภาพ 4. อาชีพ 5. ระดับรายได้ครัวเรือน ต่อเดือน 6. จำนวนสมาชิกในครอบครัว 7. ท่านเคยเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมหรือไม่ถ้าท่านเคยเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม ท่านเคยเกี่ยวข้องกับทางใด 8. ที่อยู่อาศัยของท่านในปัจจุบัน มีบริบทชุมชนลักษณะใด 9. ในชุมชนที่ท่านอาศัยอยู่มีผู้นำชุมชนหรือไม่ในกรณีที่ท่านมีผู้นำชุมชน ลักษณะของผู้นำชุมชนในพื้นที่เป็นเช่นไร	1. ในข้อคำถามข้อที่ 1 - 6 เป็นข้อมูลทั่วไปของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งสามารถนำไปวิเคราะห์ลักษณะข้อมูลประชากรในพื้นที่ได้ 2. ในข้อคำถามที่ 7 - 9 เป็นข้อมูลที่จะนำไปตอบโจทย์วิจัยถึงความสัมพันธ์ระหว่าง ความเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม / บริบทชุมชนที่อยู่อาศัย / ลักษณะผู้นำชุมชนในพื้นที่ กับ - ระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม 5 มาตรการ - ระดับความเชื่อมั่นในความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน - ระดับความพึงพอใจต่อการป้องกันอาชญากรรมของภาครัฐ - ระดับความความหวาดกลัวต่อปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้น

ข้อคำถาม	คำชี้แจง
ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม 5 มาตรการ 1.1 ท่านเคยเข้าร่วมกลุ่มเครือข่ายการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ของท่าน 1.2 ในชุมชนของท่านมีเครือข่ายที่เน้นให้ชุมชนมีความเข้มแข็งในการป้องกันอาชญากรรม 1.3 เครือข่ายภาคประชาชนในชุมชนของท่านมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมให้คนในชุมชนร่วมกันป้องกันอาชญากรรมในท้องถิ่น 2.1 ในชุมชนของท่านมีการส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม 2.2 ในชุมชนของท่านมีการแจ้งสถานการณ์ แนวโน้มปัญหาอาชญากรรมให้คนในพื้นที่ทราบ 2.3 ผู้นำชุมชนของท่านมีการให้ข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปสู่การวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ 3.1 เจ้าหน้าที่ของรัฐ มีการสนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมที่เกิดขึ้นกับตนเองและบุคคลอื่นในพื้นที่ 3.2 ผู้นำชุมชน มีการสนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมที่เกิดขึ้นกับตนเอง และบุคคลอื่นในพื้นที่ 3.3 แกนนำในชุมชน มีการสนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมที่เกิดขึ้นกับตนเอง และบุคคลอื่นในพื้นที่ 4.1 ในชุมชนของท่านมีการส่งเสริมการดำเนินงานและบูรณาการของเครือข่ายยุติธรรมชุมชน 4.2 ในชุมชนของท่านมีการส่งเสริมการดำเนินงานและบูรณาการของเครือข่ายอาสาสมัครคุมประพฤติ 4.3 ในชุมชนของท่านมีการส่งเสริมการดำเนินงานและบูรณาการของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน 4.4 ในชุมชนของท่านมีการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังภาคประชาชนในชุมชน เพื่อแจ้งข่าว ให้เบาะแสด้านอาชญากรรม	1. คัดเลือกประเด็นหลักจากมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 24 มกราคม 2560 ว่าด้วยมาตรการป้องกันอาชญากรรม โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งหมายถึง การส่งเสริมให้ประชาชนทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม รวมถึงการสร้างจิตสำนึกเพื่อให้เกิดความรับผิดชอบร่วมกันในการป้องกันสังคมจากปัญหาอาชญากรรม ประกอบด้วย 5 มาตรการหลัก 2. การตั้งประเด็นข้อคำถามรอง ยึดคำถามเพื่อตอบตัวชี้วัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนทุกภาคส่วน โดยเน้นการสร้างชุมชนให้เข้มแข็งในการป้องกันอาชญากรรม (ข้อ 1.1 – 1.3) ด้านที่ 2 การส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม โดยการรับทราบสถานการณ์ แนวโน้มปัญหาอาชญากรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปสู่การวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ต่อไป (ข้อ 2.1 – 2.3) ด้านที่ 3 การสนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมชีวิตร่างกายและทรัพย์สินทั้งของตนเองและบุคคลอื่นให้ปลอดภัยจากภัยอาชญากรรม (ข้อ 3.1 – 3.3) ด้านที่ 4 การส่งเสริมการดำเนินงานและบูรณาการเครือข่ายต่างๆ ที่มีการจัดตั้งไว้แล้ว อาทิ เครือข่ายยุติธรรมชุมชน เครือข่ายอาสาสมัครคุมประพฤติ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน รวมถึงการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังภาคประชาชนในชุมชน เพื่อแจ้งข่าว ให้เบาะแสด้านอาชญากรรม (ข้อ 4.1 – 4.5)

ข้อคำถาม	คำชี้แจง
4.5 ท่านเคยเข้าร่วมการทำงาน หรือเป็นส่วนหนึ่งกับเครือข่ายต่างๆ เช่นไร 5.1 ในชุมชนของท่านมีการจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมร่วมกันกับหน่วยงานของรัฐ 5.2 ท่านเคยเข้าร่วม หรือเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมดังกล่าว เช่นไร	ด้านที่ 5 การจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมร่วมกันกับหน่วยงานของรัฐ (ข้อ 5.1 – 5.2) หมายเหตุ ให้นักวิจัยซักถามถึงโครงการ / กิจกรรมที่ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมในข้อเสนอแนะเพิ่มเติมประกอบ
ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความเชื่อมั่นในความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 1. มีการสำรวจและปรับปรุงพื้นที่ล่อแหลมที่เอื้อต่อการเกิดอาชญากรรม 2. มีการวางผังเมืองและการออกแบบอาคารที่สามารถลดความเสี่ยงในการเกิดอาชญากรรมได้ 3. มีการเพิ่มไฟส่องสว่างในพื้นที่จุดเสี่ยง และจุดล่อแหลมที่จะก่อให้เกิดอาชญากรรม 4. มีการควบคุมพื้นที่รกร้าง วังเปล้า ทั้งพื้นที่สาธารณะ พื้นที่ส่วนบุคคล รวมทั้งพื้นที่ของรัฐที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ ให้มีสภาพหรือทัศนวิสัยที่ง่ายต่อการมองเห็น เพื่อไม่ให้เอื้อต่อการก่ออาชญากรรม รวมถึงการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อใช้ประโยชน์พื้นที่ร่วมกันและให้มีคนดูแลเฝ้าระวัง 5. มีการเข้มงวด กวดขัน ในการตรวจตราพื้นที่ที่เป็นแหล่งอบายมุข สถานบริการ สถานบันเทิงต่างๆ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายอย่างเคร่งครัด เพื่อให้สถานที่ดังกล่าวเป็นแหล่งมั่วสุมหรือต้นเหตุในการก่ออาชญากรรม 6. มีการติดตั้งกล้องวงจรปิด (CCTV) ให้ครอบคลุมในทุกพื้นที่เสี่ยง รวมทั้งติดตั้งสัญลักษณ์ “พื้นที่ควบคุมด้วยระบบกล้องวงจรปิด” เพื่อสร้างความอุ่นใจและความรู้สึกปลอดภัยให้กับประชาชน 7. มีการเชื่อมโยงเครือข่ายกล้องวงจรปิด (CCTV) ระหว่างหน่วยงานราชการ ภาคเอกชน หรือกล้องวงจรปิด (CCTV) เคลื่อนที่ เพื่อง่ายต่อการสังเกตการณ์เหตุการณ์ต่างๆ ในชุมชน	คัดเลือกประเด็นหลักจากมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 24 มกราคม 2560 ว่าด้วยมาตรการการป้องกันอาชญากรรมการป้องกันอาชญากรรมโดยสภาพแวดล้อม ซึ่งหมายถึง การจัดการกับพื้นที่ต่างๆ เพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดอาชญากรรม ได้แก่ การจัดให้มีแสงสว่างที่เพียงพอ การติดตั้งสัญลักษณ์ การป้องกันพื้นที่อันตราย (พื้นที่เปลี่ยว พื้นที่ล่อแหลม) การจัดวางผังเมือง การออกแบบที่อยู่อาศัยและการจัดให้มีระบบการรักษาความปลอดภัยที่มีมาตรฐาน เพื่อเป็นการปิดกั้นโอกาสที่ผู้กระทำผิดจะเข้าถึงบุคคลหรือทรัพย์สิน รวมถึงการสร้างความสะดวกในการเฝ้าระวังและการติดตามผู้กระทำความผิดเมื่อเกิดอาชญากรรมขึ้น ประกอบด้วย 7 มาตรการ ดังนี้ (ข้อคำถามข้อที่ 1 - 11) 1. สำรวจและปรับปรุงพื้นที่ล่อแหลมที่เอื้อต่อการเกิดอาชญากรรม คือ พื้นที่ที่เคยเกิดเหตุอาชญากรรม พื้นที่เสี่ยง เส้นทางเปลี่ยว และพื้นที่ที่ประชาชนรู้สึกหวาดกลัวหรือหวาดระแวงหรือรู้สึกไม่ปลอดภัย 2. การวางนโยบายด้านการวางผังเมืองและการออกแบบอาคาร ควรให้การควบคุมมาตรฐานทางด้านประสิทธิภาพในการป้องกันอาชญากรรม 3. การเพิ่มไฟส่องสว่างในพื้นที่จุดเสี่ยง และจุดล่อแหลมที่จะก่อให้เกิดอาชญากรรม 4. การควบคุมพื้นที่รกร้าง วังเปล้า ทั้งพื้นที่สาธารณะ พื้นที่ส่วนบุคคล รวมทั้งพื้นที่ของรัฐที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ ให้มีสภาพหรือทัศนวิสัยที่ง่ายต่อการมองเห็น เพื่อไม่ให้เอื้อต่อการก่ออาชญากรรม

ข้อคำถาม	คำชี้แจง
8. จัดให้มีการเฝ้าระวัง บุคคลกลุ่มเสี่ยงที่อาจก่อปัญหาอาชญากรรมเพื่อป้องกันอาชญากรรมที่อาจเกิดขึ้น และทำการตรวจสอบ ตรวจสอบเมื่อเห็นสมควร 9. จัดให้มีกิจกรรมเพื่อสอดส่องดูแล ให้ความช่วยเหลือกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสกระทำความผิด 10. มีระบบการแจ้งเตือน และให้ความรู้ข้อมูลข่าวสารด้านอาชญากรรมกับประชาชนในพื้นที่ ถูกต้อง ครบถ้วน และทันต่อเหตุการณ์ 11. มีการพัฒนา Application แจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย เพื่อให้ประชาชน / นักท่องเที่ยวในพื้นที่สามารถแจ้งเหตุได้อย่างรวดเร็ว ทำให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นต่อการป้องกันอาชญากรรมมากขึ้น	รวมถึงการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อใช้ประโยชน์พื้นที่ร่วมกันและให้มีคนดูแลเฝ้าระวัง 5. การเข้มงวด กวดขัน ในการตรวจตราพื้นที่ที่เป็นแหล่งอบายมุข สถานบริการ สถานบันเทิงต่างๆ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายอย่างเคร่งครัดเพื่อมิให้สถานที่ดังกล่าวเป็นแหล่งมั่วสุมหรือต้นเหตุในการก่ออาชญากรรม 6. ติดตั้งกล้อง CCTV ให้ครอบคลุมในทุกพื้นที่เสี่ยง รวมทั้งติดตั้งสัญลักษณ์ “พื้นที่ควบคุมด้วยระบบกล้องวงจรปิด” เพื่อสร้างความอุ่นใจและความรู้สึกปลอดภัยให้กับประชาชน รวมทั้งเป็นการข่มขู่ยับยั้งคนร้ายให้รู้สึกหวาดกลัว 7. เชื่อมโยงเครือข่ายกล้อง CCTV ระหว่างหน่วยงานราชการ หรือกล้อง CCTV เคลื่อนที่ เพื่อง่ายต่อการสังเกตการณ์ และประเมินสถานการณ์ในการเข้าตรวจสอบพื้นที่ หากเห็นว่ามีความเสี่ยงในการก่อเหตุอาชญากรรมขึ้น
ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจต่อการป้องกันอาชญากรรมของภาครัฐ 1.1 เจ้าหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรม ให้บริการด้วยความกระตือรือร้น เอาใจใส่ประชาชน 1.2 เจ้าหน้าที่ให้บริการตอบข้อซักถามประชาชนอย่างมีความรู้ 1.3 เจ้าหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรม ให้บริการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส 1.4 เจ้าหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรม ให้บริการด้วยความสุภาพ ให้เกียรติประชาชน 2.1 เจ้าหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรม ให้บริการด้วยความด้วยความเสมอภาคยุติธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ 2.2 เจ้าหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรม สามารถให้บริการประชาชนได้ทันเวลา เช่น การระงับเหตุ / การเข้าจับกุมผู้กระทำความผิด 2.3 มีเจ้าหน้าที่เพียงพอต่อการป้องกันอาชญากรรม	1. คัดเลือกประเด็นจาก ตัวชี้วัดการดำเนินงานด้านการป้องกันอาชญากรรมของสำนักงานกิจการยุติธรรม ตัวชี้วัดที่ 2 ประชาชนมีความเชื่อมั่นในความปลอดภัย ความเชื่อมั่น หมายถึง ความเชื่อใจในความสามารถความเชี่ยวชาญและความตั้งใจจริงของบุคคล หรือหน่วยงาน จนทำให้เกิดความเต็มใจหรือยินยอมให้บุคคลหรือหน่วยงานนั้น กระทำการใดๆ ให้แก่ตนตามที่คาดหวัง โดยพร้อมยอมรับผลประโยชน์และความเสียหายอันเกิดจากการกระทำดังกล่าว แนวทางในการประเมิน ได้แก่ - ความเชื่อมั่นต่อระบบ - ความเชื่อมั่นต่อเจ้าหน้าที่ - ความเชื่อมั่นต่อการบริการ ประเด็นคำถาม ให้มีความเชื่อมโยงกับ 8 กรอบ ดังนี้ - ความสามารถ / สมรรถนะในการปฏิบัติงาน - ความซื่อสัตย์ / ซื่อตรงในการปฏิบัติงานด้วยความยุติธรรม - ความไวใจได้ / พึงพาได้

ข้อคำถาม	คำชี้แจง
2.4 เจ้าหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรมสามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่องและเกิดผลสำเร็จ 2.5 การป้องกันอาชญากรรมเจ้าหน้าที่สามารถทำงานให้เกิดความก้าวหน้า ตรวจสอบได้ 3.1 ท่านมีความพึงพอใจต่อการป้องกันอาชญากรรมโดยสภาพแวดล้อม เช่น การจัดการพื้นที่ต่างๆ เพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดอาชญากรรม 3.2 ท่านมีความพึงพอใจที่ภาครัฐส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมร่วมกัน เช่น มีโครงการเครือข่ายเฝ้าระวัง / จิตอาสาป้องกันภัย 3.3 ท่านมีความพึงพอใจที่ภาครัฐมีการวางระบบการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ 3.4 ท่านมีความพึงพอใจที่ภาครัฐมีการวางระบบการเฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสกระทำความผิด 3.5 ท่านมีความพึงพอใจที่ภาครัฐมีการวางระบบการป้องกันอาชญากรรมโดยการลดการตกเป็นเหยื่อ	- เปิดเผยตรงไปตรงมา - ความเห็นใจและการเอาใจใส่ - การใช้อำนาจ - ความคุ้มค่าและการเสียเวลาและค่าใช้จ่าย - ความพึงพอใจ 2. สังเคราะห์ประเด็นและจัดกลุ่มกรอบคำถามออกเป็น 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ - ด้านพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ (ข้อที่ 1.1 – 1.4) - ด้านกระบวนการให้บริการ (การบริการอย่างเสมอภาค / ทันเวลา / เพียงพอ / ต่อเนื่อง / ก้าวหน้า) (ข้อที่ 2.1 – 2.5) - ด้านผลผลิตหรือบริการที่ได้รับ (ข้อที่ 3.1 – 3.5)
ส่วนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความหวาดกลัว ต่อปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้น 1. ท่านรู้สึกเช่นไร หากต้องอยู่บ้านเพียงคนเดียวในเวลากลางวัน 2. ท่านรู้สึกเช่นไร หากต้องอยู่บ้านเพียงคนเดียวในเวลากลางคืน 3. ท่านรู้สึกเช่นไรหากต้องเดินคนเดียวในละแวกบ้านเวลากลางวัน 4. ท่านรู้สึกเช่นไรหากต้องเดินคนเดียวในละแวกบ้านเวลากลางคืน 5. ท่านรู้สึกเช่นไรต่อคดี ลักทรัพย์ / ชิงทรัพย์ / ชิงทรัพย์ / ปล้นทรัพย์ 6. ท่านรู้สึกเช่นไรต่อคดีทำร้ายร่างกาย / ข่มขืน / ลักพาตัว / เรียกค่าไถ่ 7. ท่านรู้สึกเช่นไรเมื่อเจ้าหน้าที่ไม่สามารถจับกุมผู้กระทำความผิดได้ภายในระยะเวลารวดเร็ว 8. ท่านรู้สึกเช่นไรหากทราบว่าในชุมชนของท่านมีผู้กระทำความผิดที่ได้รับการปล่อยตัวแล้ว กลับมาอาศัยอยู่ด้วยในบริเวณชุมชนของท่าน	สังเคราะห์กรอบแนวคิดจากการศึกษา เรื่อง ความหวาดกลัวอาชญากรรม Fear Of Crimes จากการศึกษาของ Thailand Institute of Justice (TIJ) ซึ่งมีประเด็นการคัดเลือกข้อคำถาม ดังนี้ (ข้อคำถามที่ 1 - 11) 1. ประเภทอาชญากรรมตามคำนิยาม ICCS ของ UNODC ได้แก่ - อาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับชีวิต เช่น การถูกทำร้าย ลักพาตัว กักขังหรือถูกข่มขู่ แบล็กเมลให้เกิดความหวาดกลัวว่าจะไม่ปลอดภัย - อาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินที่ไม่ใช่ความรุนแรง เช่น การถูกจี้ ปล้น หรือจะมีผู้ใช้กำลังทำร้ายเพื่อเอาทรัพย์สิน - อาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินเท่านั้น เช่น การถูกขโมยของในบ้าน / ร้านค้า เวลาไม่อยู่หรือเวลาไม่เห็น หรือถูกล้วงกระเป๋า กระชากกระเป๋า กระชากสร้อยตอนที่เปลือย หรือจะมีใครมาทำลายข้าวของหรือขโมยรถที่จอดทิ้งไว้ - อาชญากรรมทางเพศ เช่น การถูกลวนลาม อนาจาร แอบถ่ายใต้กระโปรง ถ้ามอง หรือมีคนมาจับต้อง

ข้อคำถาม	คำชี้แจง
9. ท่านรู้สึกเช่นไรหากพบว่าผู้กระทำผิดเกิดการกระทำผิดซ้ำขึ้นอีกในชุมชนของท่าน 10. ในการดำรงชีวิตปัจจุบัน ท่านมีความรู้สึกหวาดกลัวต่อปัญหาอาชญากรรม 11. ภาพรวมของกระบวนการป้องกันปัญหาอาชญากรรมทำให้ท่านมีระดับของความหวาดกลัวต่อภัยเป็นเช่นไร	ร่างกายแบบไม่เหมาะสม หรือบังคับให้มีความสัมพันธ์ทางเพศแบบไม่เต็มใจ ล่อลวงไปค้าประเวณี รวมถึงการพยายามอนาจารพยายามข่มขืน 2. การตั้งข้อคำถามที่มาจากผลการศึกษาสัดส่วนประชาชนที่รู้สึกปลอดภัย และคะแนนความรู้สึกปลอดภัย ได้แก่ - อยู่บ้านคนเดียวในเวลากลางวัน - อยู่บ้านคนเดียวในเวลากลางคืน - เดินคนเดียวในละแวกบ้านในเวลากลางวัน - เดินคนเดียวในละแวกบ้านในเวลากลางคืน

แบบสัมภาษณ์

ข้อคำถาม	คำชี้แจง
กรอบการประเมินผลการดำเนินงานด้านการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม ประเด็นที่ 2 การป้องกันอาชญากรรมโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การส่งเสริมให้ประชาชน ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม รวมถึง การสร้างจิตสำนึกเพื่อให้เกิดความรับผิดชอบร่วมกันในการป้องกันสังคมจากปัญหาอาชญากรรม ประกอบด้วย 5 มาตรการ 1. เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชน ทุกภาคส่วน โดยเน้นการสร้างชุมชน ให้เข้มแข็งในการป้องกันอาชญากรรม ประกอบไปด้วย แนวทางการดำเนินงานที่ผ่านมา / หน่วยงานที่รับผิดชอบ / ตัวชี้วัดกิจกรรม / โครงการการป้องกันอาชญากรรมที่ประชาชนเข้าร่วมมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างไร 2. ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมโดยการรับทราบสถานการณ์ แนวโน้มปัญหาอาชญากรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง	คัดเลือกประเด็นหลักจากมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 24 มกราคม 2560 ว่าด้วยมาตรการการป้องกันอาชญากรรมโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งหมายถึง การส่งเสริมให้ประชาชน ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม รวมถึง การสร้างจิตสำนึกเพื่อให้เกิดความรับผิดชอบร่วมกันในการป้องกันสังคมจากปัญหาอาชญากรรม ประกอบด้วย 5 มาตรการหลัก ได้แก่ 1. เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนทุกภาคส่วน โดยเน้นการสร้างชุมชน ให้เข้มแข็งในการป้องกันอาชญากรรม 2. ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมโดยการรับทราบสถานการณ์ แนวโน้มปัญหาอาชญากรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปสู่การวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ต่อไป 3. สนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมชีวิตร่างกายและทรัพย์สินทั้งของตนเองและบุคคลอื่นให้ปลอดภัยจากภัยอาชญากรรม

ข้อคำถาม	คำชี้แจง
การให้ข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปสู่การวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหามาตรการที่เกิดขึ้นในพื้นที่ต่อไป ประกอบไปด้วย แนวทางการดำเนินงานที่ผ่านมา / หน่วยงานที่รับผิดชอบ / ตัวชี้วัดกิจกรรม / โครงการการป้องกันอาชญากรรมที่ประชาชนเข้าร่วมมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างไร 3. สนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมชีวิตร่างกายและทรัพย์สินทั้งของตนเองและบุคคลอื่นให้ปลอดภัยจากภัยอาชญากรรม ประกอบไปด้วย แนวทางการดำเนินงานที่ผ่านมา / หน่วยงานที่รับผิดชอบ / ตัวชี้วัดกิจกรรม / โครงการการป้องกันอาชญากรรมที่ประชาชนเข้าร่วมมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างไร 4. ส่งเสริมการดำเนินงานและบูรณาการเครือข่ายต่างๆ ที่มีการจัดตั้งไว้แล้ว อาทิ เครือข่ายยุติธรรมชุมชน เครือข่ายอาสาสมัครคุมประพฤติ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน รวมถึงการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังภาคประชาชนในชุมชน เพื่อแจ้งข่าว ให้เบาะแสด้านอาชญากรรม ประกอบไปด้วย แนวทางการดำเนินงานที่ผ่านมา / หน่วยงานที่รับผิดชอบ / ตัวชี้วัดกิจกรรม / โครงการการป้องกันอาชญากรรมที่ประชาชนเข้าร่วมมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างไร 5. จัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมร่วมกันกับหน่วยงานของรัฐ ประกอบไปด้วย แนวทางการดำเนินงานที่ผ่านมา / หน่วยงานที่รับผิดชอบ / ตัวชี้วัดกิจกรรม / โครงการการป้องกันอาชญากรรมที่ประชาชนเข้าร่วมมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างไร	4. ส่งเสริมการดำเนินงานและบูรณาการเครือข่ายต่างๆ ที่มีการจัดตั้งไว้แล้ว อาทิ เครือข่ายยุติธรรมชุมชน เครือข่ายอาสาสมัครคุมประพฤติ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน รวมถึงการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังภาคประชาชนในชุมชน เพื่อแจ้งข่าว ให้เบาะแสด้านอาชญากรรม 5. จัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมร่วมกันกับหน่วยงานของรัฐ

3. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม

ผลการศึกษาในเชิงปริมาณ

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม

ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม 5 มาตราการ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมทั้ง 5 มาตราการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มาตราการที่ 1 การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนทุกภาคส่วน

มุ่งเน้นการสร้างชุมชนให้เข้มแข็งในการป้องกันอาชญากรรม มาตรการที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม รับทราบสถานการณ์ แนวโน้มปัญหาอาชญากรรม เพื่อนำไปสู่การวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ต่อไป มาตรการที่ 3 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมชีวิตร่างกายและทรัพย์สินทั้งของตนเองและบุคคลอื่นให้ปลอดภัยจากภัยอาชญากรรม พบว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐ มีการสนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมที่เกิดขึ้นกับตนเอง และบุคคลอื่นในพื้นที่ มาตรการที่ 4 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการส่งเสริมการดำเนินงานและบูรณาการเครือข่ายต่างๆ พบว่า ในชุมชนมีการส่งเสริมการดำเนินงานและบูรณาการของเครือข่ายยุติธรรมชุมชน และมาตรการที่ 5 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมร่วมกันกับหน่วยงานของรัฐ พบว่า ในชุมชนมีการจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ร่วมกันกับหน่วยงานของรัฐ

2. ความเชื่อมั่นในความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนภายในมาตรการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ

ผลการศึกษาระดับความเชื่อมั่นในความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนภายใต้มาตรการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพของประชาชนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง พบว่า ประชาชนจะมีความเชื่อมั่นเมื่อมีการติดตั้งกล้อง CCTV ให้ครอบคลุมในทุกพื้นที่เสี่ยง รวมทั้งติดตั้งสัญลักษณ์ “พื้นที่ควบคุมด้วยระบบกล้องวงจรปิด” และควรให้มีการสำรวจและปรับปรุงพื้นที่ล่อแหลมที่เอื้อต่อการเกิดอาชญากรรม โดยจัดให้มีการเฝ้าระวัง บุคคลกลุ่มเสี่ยงที่อาจก่อปัญหาอาชญากรรม เพื่อป้องกันอาชญากรรมที่อาจเกิดขึ้นทั้งพื้นที่สาธารณะ พื้นที่ส่วนบุคคล รวมทั้งพื้นที่ของรัฐที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ ให้มีสภาพหรือทัศนวิสัยที่ง่ายต่อการมองเห็น เพื่อไม่ให้เอื้อต่อการก่ออาชญากรรม รวมทั้งให้มีการเข้มงวดกวดขัน ในการตรวจตราพื้นที่ที่เป็นแหล่งอบายมุข สถานบริการ สถานบันเทิงต่างๆ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายอย่างเคร่งครัด เพื่อมิให้สถานที่ดังกล่าวเป็นแหล่งมั่วสุมหรือต้นเหตุในการก่ออาชญากรรม

3. ความพึงพอใจของประชาชนต่อระบบการป้องกันอาชญากรรมภายใต้มาตรการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ

ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อระบบการป้องกันอาชญากรรมภายใต้มาตรการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาด้านพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ พบว่า ประชาชนจะมีความพึงพอใจเมื่อเจ้าหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรมให้บริการด้วยความกระตือรือร้น เอาใจใส่ ประชาชน เจ้าหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรมให้บริการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส และเจ้าหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรมให้บริการด้วยความสุภาพ

4. ความหวาดกลัวของประชาชนต่อภัยอาชญากรรมภายใต้มาตรการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ

ผลการศึกษาระดับความหวาดกลัวของประชาชนต่อภัยอาชญากรรมภายใต้มาตรการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพของประชาชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ประชาชนมีความหวาดกลัวต่อภัยอาชญากรรมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะประชาชนมีความหวาดกลัวต่อคดีทำร้ายร่างกาย / ข่มขืน / ลักพาตัว / เรียกค่าไถ่ และหากพบว่าผู้กระทำความผิดเกิดการกระทำผิดซ้ำขึ้นอีกในชุมชน

5. ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทั่วไปของประชาชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม 5 มาตรการ

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทั่วไปของประชาชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม 5 มาตรการ ในภาพรวมของทุกภาค ผู้วิจัยทดสอบความสัมพันธ์ด้วยค่า T-test เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย

ของตัวแปรอิสระที่มี 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ การเคยหรือไม่เคยเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทั้งทางตรงหรือทางอ้อม บริบทชุมชน ลักษณะที่อยู่อาศัย การมีผู้นำชุมชน และลักษณะของผู้นำชุมชน

ผู้วิจัยทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance : ANOVA) ได้แก่ อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้ครัวเรือนต่อเดือน และจำนวนสมาชิกในครอบครัว ทั้งนี้ผู้วิจัยใช้การทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้ครัวเรือน จำนวนสมาชิกในครอบครัว การเคยหรือไม่เคยเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม ลักษณะบริบทชุมชนที่อยู่อาศัย และการมีหรือไม่มีผู้นำชุมชนของประชาชนกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม 5 มาตรการ พบว่า ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม 5 มาตรการ จำแนกตามลักษณะเพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้ครัวเรือน จำนวนสมาชิกในครอบครัว การเคยหรือไม่เคยเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม ลักษณะบริบทชุมชนที่อยู่อาศัย และการมีหรือไม่มีผู้นำในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณารายการมาตรการ พบว่า มาตรการที่ 3 การสนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมชีวิตร่างกายและทรัพย์สินทั้งของตนเองและบุคคลอื่นให้ปลอดภัยจากภัยอาชญากรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนมาตรการที่ 1 การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนทุกภาคส่วน โดยเน้นการสร้างชุมชนให้เข้มแข็งในการป้องกันอาชญากรรม มาตรการที่ 2 การส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม โดยการรับทราบสถานการณ์ แนวโน้มปัญหาอาชญากรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปสู่การวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ต่อไป มาตรการที่ 4 การส่งเสริมการดำเนินงานและบูรณาการเครือข่ายต่างๆ ที่มีการจัดตั้งไว้แล้ว อาทิ เครือข่ายยุติธรรมชุมชน เครือข่ายอาสาสมัครคุมประพฤติ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน รวมถึงการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังภาคประชาชนในชุมชน เพื่อแจ้งข่าว ให้เบาะแสด้านอาชญากรรม และมาตรการที่ 5 การจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมร่วมกันกับหน่วยงานของรัฐไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาในเชิงคุณภาพ

มาตรการที่ 1. เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนทุกภาคส่วน โดยเน้นการสร้างชุมชนให้เข้มแข็งในการป้องกันอาชญากรรม

1. ด้านการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหา

ภาครัฐ โดยเฉพาะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องสร้างกลยุทธ์และวางแผน สนับสนุนและให้คำปรึกษาแก่ชุมชน ในสร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนทุกภาคส่วน โดยเน้นการสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง เพื่อการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมร่วมกับการปฏิบัติงานกับฝ่ายปกครอง ในขณะเดียวกันควรเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เพื่อให้การควบคุมสังเกตตรวจตรา รวมทั้งสนับสนุน ส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชน มีส่วนร่วมในการป้องกันชีวิต ร่างกายและทรัพย์สิน ทั้งของตนเองและบุคคลอื่นให้ปลอดภัยจากอาชญากรรม ควรมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์เชิงบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานตั้งแต่ระดับชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรมภาคประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมในภาคประชาสังคมอย่างยั่งยืน โดยกำหนดเป้าหมายและกิจกรรมในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว เพื่อให้กรมราชทัณฑ์สามารถขับเคลื่อนองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพที่ชัดเจนและต่อเนื่อง ทั้งนี้ ควรมีการติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าว จัดให้มีการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือจากภาคประชาสังคมและหน่วยงานภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานและส่งเสริมบทบาทในการป้องกันการก่ออาชญากรรมในเด็กและเยาวชน โดยการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน

2. ด้านการสร้างชุมชนเข้มแข็งสามารถดูแลป้องกันตนเองได้

การจัดระเบียบสังคม ด้วยกลไกและกระบวนการของภาครัฐ ร่วมป้องกันดูแลปัญหาต่างๆ ภายในชุมชน เช่น ปัญหายาเสพติดในชุมชนตนเอง โดยให้มีการจัดชุดปฏิบัติการเพื่อสร้างกระบวนการชุมชนให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง และพัฒนาให้เป็นหมู่บ้านเข้มแข็งในการต่อต้านยาเสพติดและมีความมั่นคงปลอดภัย นอกจากนี้ ควรกำหนดเป็นนโยบายส่งเสริมการสร้างชุมชนเข้มแข็ง โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้กำกับ ดูแล แรงประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความเข้าใจกับประชาชนทุกภาคส่วน โดยมุ่งเน้นที่ชุมชนฐานรากให้เข้ามามีส่วนร่วมในการคิดหาวิธีการแก้ไขปัญหา ในลักษณะรวมพลังสร้างชุมชนให้เข้มแข็งโดยประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่จะต้องเข้ามาพูดคุยกัน และร่วมวางแผนทางแก้ไขปัญหาความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต ดำเนินการปรับกลยุทธ์จากการตั้งรับรอให้อาชญากรรมเกิดขึ้นก่อน มาเป็นการรุกเพื่อป้องกันอาชญากรรมไม่ให้เกิดขึ้นได้ โดยอาศัยการเชื่อมโยงสร้างสัมพันธ์เป็นแนวร่วมกับภาคประชาชนไว้ให้ได้อย่างเหนียวแน่น

3. ด้านการส่งเสริมและบูรณาการเครือข่ายที่มีการจัดตั้งไว้

ส่งเสริมให้ชุมชนมีโครงการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมโดยเฉพาะการให้ความรู้ในการป้องกันภัยอาชญากรรมทุกรูปแบบ ส่งเสริมให้ผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมในการกระตุ้นให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม / โครงการต่างๆ และให้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

4. ด้านการจัดกิจกรรมกระตุ้นจิตสำนึกประชาชน

สร้างกระบวนการชุมชน ให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง และพัฒนาให้เป็นหมู่บ้านเข้มแข็งในการป้องกันอาชญากรรม เช่น การต่อต้านยาเสพติด เพื่อให้ชุมชนมีความมั่นคงปลอดภัย แรงประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความเข้าใจกับประชาชนทุกภาคส่วน โดยมุ่งเน้นที่ชุมชนฐานราก ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการคิดหาวิธีการแก้ไขปัญหา ในลักษณะรวมพลังสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง และหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนควรจัดทำแผนยุทธศาสตร์การจัดกิจกรรมกระตุ้นจิตสำนึกประชาชน

มาตรการที่ 2 ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม โดยการรับทราบสถานการณ์แนวโน้มปัญหาอาชญากรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปสู่การวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ต่อไป

1. ด้านการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหา

จัดให้มีการพัฒนาความร่วมมือระหว่างส่วนราชการ ภาคเอกชน สถานศึกษา และชุมชน ในจังหวัด เพื่อเฝ้าระวัง และดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมในการป้องกันอาชญากรรม ส่งเสริมให้ชุมชนมีโครงการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการป้องกันการอาชญากรรมโดยเฉพาะการให้ความรู้ในการป้องกันภัย เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรมโดยสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วม ผูกอบรมให้ความรู้ เพิ่มพูนทักษะในการปฏิบัติงาน จัดการความขัดแย้งในชุมชน จัดการปัญหาอาชญากรรมและปัญหาอื่นๆ โดยสนับสนุนให้ประชาชน เครือข่ายพันธมิตรในภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม และเพิ่มบทบาทให้กับอาสาสมัครตำรวจชุมชน ให้มีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ในการจับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด และควรเป็นกำลังสำคัญในการชี้เบาะแสดูแลผู้กระทำผิดแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ เมื่อมีการชี้เบาะแสดูแลให้รางวัลและสิ่งตอบแทนกับอาสาสมัครเพื่อสร้างขวัญกำลังใจ และกระตุ้นการทำงานมากขึ้น

2. ด้านการสร้างชุมชนเข้มแข็งสามารถดูแลป้องกันตนเองได้

สร้างความต่อเนื่องเกี่ยวกับแผนการดำเนินมาตรการสร้างหมู่บ้านและชุมชนเข้มแข็ง ซึ่งชุมชนจะเข้มแข็งได้ ปัจจัยสำคัญ คือ ประชาชนในชุมชนจะต้องมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ไม่ใช่เพียงคอยให้ความร่วมมือกับทางราชการเท่านั้น ผู้นำธรรมชาติซึ่งมาจากศรัทธาของประชาชนจะเป็นตัวแทนของชุมชนในการแสดงความเป็นเจ้าของการดำเนินงาน ในขณะที่ผู้นำทางการจะเป็นผู้ประสานงานที่ตระหว่างชุมชนกับหน่วยราชการและคอยสนับสนุนการดำเนินงานของผู้นำธรรมชาติ ปรับ

ระบบบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการแบบบูรณาการและให้หน่วยงานในพื้นที่ระดับจังหวัด อำเภอ ชุมชน และท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการป้องกันอาชญากรรมในแต่ละพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรมและบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานทุกภาคส่วน ในการดำเนินโครงการป้องกันอาชญากรรม

3. ด้านการส่งเสริมและบูรณาการเครือข่ายที่มีการจัดตั้งไว้

พัฒนาการมีส่วนร่วมของทุกภาคในสังคม โดยบูรณาการด้วยการทำงานร่วมกันระหว่างภาคราชการ ภาคเอกชนและประชาชนสังคม ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง ด้วยการประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม โดยกำหนดให้มีความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น อบต. เทศบาล อบจ. เป็นต้น นอกจากนี้ ควรมีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ภาครัฐต้องส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม โดยการรับทราบสถานการณ์ แนวโน้มปัญหาอาชญากรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปสู่การวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ให้มากขึ้นกว่าเดิม โดยเฉพาะในประเด็นของการสร้างบุคลากรให้เพิ่มขึ้น เน้นการให้ความรู้ความเข้าใจในสถานการณ์และการป้องกันอาชญากรรมในระดับชุมชน

4. ด้านการจัดกิจกรรมกระตุ้นจิตสำนึกประชาชน

ส่งเสริมสนับสนุน การจัดกิจกรรมจิตอาสา “เราทำความดี ด้วยหัวใจ” โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อต่างๆ ควรช่วยกันส่งเสริมภาพลักษณ์ อีกทั้งหน่วยงานราชการควรให้มีการจัดกิจกรรมการยกย่องเชิดชูเกียรติกลุ่มบุคคลจิตอาสาที่ทำความดีอย่างต่อเนื่อง เพราะจิตอาสานั้นไม่ได้รับและไม่ได้ประสงค์สิ่งใดตอบแทน จึงควรมีการจัดกิจกรรมสร้างขวัญและกำลังใจต่อบุคคลผู้ทำความดี ในส่วนของภาคการป้องกันปัญหาอาชญากรรมและการกระทำความผิดนั้น ภาคราชการ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองและเจ้าหน้าที่ตำรวจควรเข้ามาส่งเสริมให้ความรู้ ความเข้าใจ

มาตรการที่ 3 สนับสนุน ส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน ทั้งของตนและบุคคลอื่นให้ปลอดภัยจากภัยอาชญากรรม

1. ด้านการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหา

ส่งเสริมให้เกิดการรวมตัวกันของชุมชนและประชาสังคม ในการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม โดยส่งเสริมให้มีการจัดตั้งหน่วยงานในการประสานงานแต่ละชุมชนให้การป้องกันอาชญากรรมระหว่างชุมชนเป็นไปแบบบูรณาการ โดยจัดให้มีอาสาสมัครตำรวจบ้านอาสาสมัครประชาชนมีส่วนร่วมในการตั้งจุดตรวจร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อเพิ่มทักษะและการปฏิบัติที่ถูกต้อง นอกจากนี้ยังมีการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างตำรวจกับประชาชน ส่งเสริมและเพิ่มบทบาทให้อาสาสมัครตำรวจชุมชนมีส่วนร่วมในการคิดและวางแผน เช่น การป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด ในการตั้งจุดตรวจร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ และควรให้อาสาสมัครตำรวจเข้าร่วมการประชุมเพื่อรับทราบเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้วยทุกครั้งเมื่อมีการประชุมวางแผนเพื่อสร้างความเข้าใจในการทำงานมากขึ้น เสริมสร้างความเข้มแข็งของประชาชนและความยุติธรรมในระดับชุมชน เพื่อใช้ชุมชนเป็นฐานในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งหรือข้อพิพาทของประชาชน เพื่อประโยชน์ต่อผู้กระทำความผิด ผู้เสียหายและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ ตลอดจนการเฝ้าระวังและป้องกัน อาชญากรรมในชุมชน การเยียวยาเหยื่อและผู้เสียหายจากการกระทำความผิดและการฟื้นฟูแก้ไขผู้กระทำความผิด ทั้งในระหว่างที่ถูกกักขังหรือจำคุก และเมื่อพ้นโทษกลับสู่ชุมชนแล้ว

2. ด้านการสร้างชุมชนเข้มแข็งสามารถดูแลป้องกันตนเองได้

สร้างเครือข่ายความร่วมมือสอดส่องพฤติกรรมต่างๆ ที่สำคัญที่สุด คือ การดำเนินการเชิงรุก ได้แก่ การลงไปจัดกิจกรรมตั้งแต่อาฟหลังเด็กและเยาวชนมาเข้าร่วมเป็นอาสาสมัครตามโครงการจิตอาสา รวมทั้งควรมีการอบรมความรู้เบื้องต้น เพื่อนำไปสู่การลงมือปฏิบัติได้จริงในแต่ละประเภทงานอาสา ก็จะทำให้เป็นการส่งเสริมความรู้ที่สำคัญ คือ การดึงกลุ่มเด็กและเยาวชนซึ่งสุ่มเสี่ยงต่อการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางการกระทำความผิดให้กลับเข้าสู่วิถีทางที่ถูกต้อง

ภาคเอกชนเองก็ควรให้การสนับสนุนหรือจัดกิจกรรมการบริการสังคมโดยใช้โครงการจิตอาสาเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อน ด้วย พัฒนาความเข้มแข็งชุมชนด้วยการส่งเสริมบทบาทแกนนำของหมู่บ้าน / ชุมชน ได้แก่ กรรมการหมู่บ้าน (กม.) / กรรมการชุมชน (กช.) และระดมกำลังกลุ่มมวลชนต่างๆ ในหมู่บ้าน / ชุมชน ได้แก่ กลุ่มสตรี กลุ่มอาชีพต่างๆ เพื่อร่วมป้องกัน ยาเสพติด โดยการจัดตั้ง / สนับสนุนชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) / อาสาละเวงภัยและยาเสพติด (กรณีใน กทม.) ให้มี ภารกิจเดินเวรยาม – เฝ้าระวังในชุมชน (โดย ปกครอง และ กทม.) เป็นต้น

3. ด้านการส่งเสริมและบูรณาการเครือข่ายที่มีการจัดตั้งไว้

ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาเข้าร่วมกับเครือข่ายในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนอย่างยั่งยืน” โดยร่วมมือกับสถานศึกษาและเครือข่ายในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำผิดของกลุ่มนักเรียนและนักศึกษาในสถานศึกษา โดยกำหนดให้มีสถานศึกษาต้นแบบในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนอย่างยั่งยืน เพื่อให้เกิดการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน วางนโยบายการป้องกัน และปราบปรามการก่ออาชญากรรมจะต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับนโยบายไปปฏิบัติเพื่อเป็นการแก้ไขคนในชุมชนของตนเอง ให้รู้จักสิทธิและหน้าที่ของตน รู้จักป้องกันตนเองและเพื่อให้ประชาชนเข้าใจการทำงานในหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ตำรวจดีขึ้น

4. ด้านการจัดกิจกรรมกระตุ้นจิตสำนึกประชาชน

รณรงค์เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมและแก้ไขปัญหายาเสพติด สร้างภูมิคุ้มกันและส่งเสริมกิจกรรมของเยาวชนในพื้นที่ให้ตื่นรู้เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมและแก้ไขปัญหายาเสพติด เฝ้าระวังและควบคุมมิให้หมู่บ้าน / ชุมชนมีปัญหายาเสพติด ตลอดจนเสริมสร้างความเข้มแข็งและเฝ้าระวังการก่ออาชญากรรมและปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน

มาตรการที่ 4 ส่งเสริมการดำเนินงานและบูรณาการเครือข่ายต่างๆ ที่มีการจัดตั้งไว้แล้ว อาทิ เครือข่ายยุติธรรมชุมชน เครือข่ายอาสาสมัครคุมประพฤติ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน รวมถึงการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังภาคประชาชนในชุมชน เพื่อแจ้งข่าวให้เบาะแสอาชญากรรม

1. ด้านการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหายา

ส่งเสริมการดำเนินงานและบูรณาการเครือข่ายต่างๆ ในการป้องกันอาชญากรรม ภาคประชาชนและองค์กรเอกชนอื่นๆ มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน เครือข่ายภาครัฐ และภาคเอกชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาอาชญากรรมและให้บริการมีความเข้มแข็ง จัดทำฐานข้อมูลในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่ ทะเบียนอาสาสมัครเครือข่ายภาครัฐ และภาคเอกชน ประเภทและชนิดของกิจกรรมที่ดำเนินการ และให้สามารถเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และมุ่งเน้นการทำงานเชิงรุกในการขับเคลื่อนการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม ซึ่งจะดำเนินการประสานความร่วมมือกับภาคประชาชน ภาครัฐ ภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วม

2. ด้านการสร้างชุมชนเข้มแข็งสามารถดูแลป้องกันตนเองได้

ส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินทั้งของตนเอง และบุคคลอื่นให้ปลอดภัยจากภัยอาชญากรรม โดยตำรวจจะเป็นผู้มีบทบาทในการวางแผน สนับสนุน และให้คำปรึกษาแก่ชุมชน ในการป้องกันอาชญากรรม พัฒนามาตรฐานเกี่ยวกับความปลอดภัยชุมชน ตลอดจนสร้างความร่วมมือของทุกภาคส่วนเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรม โดยร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อร่วมกันดำเนินงานให้เกิดเครือข่ายและความเข้มแข็งทั้งระบบ

3. ด้านการส่งเสริมและบูรณาการเครือข่ายที่มีการจัดตั้งไว้

ให้ถือเป็นนโยบายของผู้บริหารระดับสูงที่ต้องการให้มีการบูรณาการเครือข่ายเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งหรือเป็นพลังของชุมชนในการร่วมป้องกันและแก้ไขปัญหายาอาชญากรรม โดยให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับยุติธรรมชุมชน

อาสาสมัครคุมประพฤติ เครือข่ายเฝ้าระวังภาคประชาชนเพื่อแจ้งเบาะแสของอาชญากรรมประเภทต่างๆ ในระดับชุมชนขยายเครือข่ายความร่วมมือไปยังสถานศึกษา / เด็กและเยาวชนกลุ่มเสี่ยง เพื่อดำเนินกิจกรรมด้านการป้องกันปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนร่วมกัน ให้มีความเข้มแข็งครอบคลุมและต่อเนื่อง โดยให้เครือข่ายชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันบำบัดแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา

4. ด้านการจัดกิจกรรมกระตุ้นจิตสำนึกประชาชน

เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการป้องกันอาชญากรรม ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ได้เข้ามามีส่วนร่วม เพื่อเฝ้าระวังและดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมในการป้องกันอาชญากรรมและเหตุขัดแย้งที่อาจจะเกิดขึ้นในชุมชน อีกทั้งเพื่อเป็นการสร้างความร่วมมือระหว่างส่วนราชการ ภาคเอกชน และชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมเพื่อเฝ้าระวัง และดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมในการป้องกันปัญหาอาชญากรรมที่อาจจะเกิดขึ้นในชุมชน

มาตรการที่ 5 จัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมจิตสำนึกของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมกับหน่วยงานภาครัฐ

1. ด้านการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหา

ส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นจิตสำนึกในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม โดยบูรณาการและร่วมมือกันเป็นภาคีเครือข่าย ได้แก่ ประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของชุมชนและสังคม ส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผน ตัดสินใจ แก้ไขปัญหา และร่วมปฏิบัติโดยยึดประโยชน์สุขของประชาชนเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนกับตำรวจหรือฝ่ายปกครอง ส่งเสริมให้ประชาชน และชุมชนมีกิจกรรมร่วมกัน มุ่งให้เกิดความปรองดองและสมานฉันท์ ให้ความสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน และสร้างความรู้สึกลดภัยในการดำรงชีวิต จนเกิดความเชื่อมั่นต่อการปฏิบัติงานของตำรวจหรือฝ่ายปกครอง สร้างจิตสำนึกในการป้องกันและควบคุมอาชญากรรม จะต้องมีการวางแผนและมีการพัฒนากลไกต่างๆ ที่เกิดประสิทธิภาพ กล่าวคือ รัฐจะต้องมีนโยบายในการส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง โดยมีการประยุกต์ใช้มาตรการทางสังคมมาเป็นเครื่องมือในการขัดเกลาจิตใจและปลูกฝังจิตสำนึกให้ชุมชนเคารพศีลธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีให้มากขึ้น ในขณะเดียวกันรัฐต้องปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมทางอาญาทั้งระบบ ให้เกิดประสิทธิภาพและเป็นที่ศรัทธาของประชาชน โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมให้มากขึ้น และดำเนินโครงการขับเคลื่อนมาตรการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ตั้งแต่ระดับชุมชน ท้องถิ่น อำเภอ และระดับจังหวัด ซึ่งสำนักงานยุติธรรมทุกจังหวัด จัดขึ้นโดยมีหน่วยงานภาครัฐด้านความมั่นคงทั้งเจ้าหน้าที่ ทหาร ตำรวจ ฝ่ายปกครอง ผู้นำชุมชน ผู้แทนสถานศึกษา อาสาสมัครต่างๆ ในพื้นที่จังหวัดเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

2. ด้านการส่งเสริมและบูรณาการเครือข่ายที่มีการจัดตั้งไว้

สร้างการรับรู้ด้านกฎหมายในกลุ่มประชาชน ให้ประชาชนเกิดความรับรู้อย่างทั่วถึง ซึ่งควรมีสำนักงานยุติธรรมจังหวัดเป็นหน่วยงานประสานความร่วมมือในการอำนวยความสะดวกยุติธรรม การให้ความรู้ด้านต่างๆ และการลดความเลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมแก่ประชาชนเพื่อให้เกิดความเสมอภาคเท่าเทียมทั่วถึง

3. ด้านการจัดกิจกรรมกระตุ้นจิตสำนึกประชาชน

ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชน ในเรื่องของปัญหาอาชญากรรมที่เกิดจากยาเสพติดให้โทษ และรวมถึงอาชญากรรมในรูปแบบอื่นๆ เช่น การใช้สื่อออนไลน์ ฯลฯ เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารของภัยคุกคามด้านอาชญากรรมในลักษณะอื่นๆ ด้วย ในระดับท้องถิ่น มีการจัดกิจกรรมกระตุ้นและส่งเสริมจิตสำนึกของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมกับหน่วยงานภาครัฐ แต่ถ้าหากเป็นกิจกรรมที่มีการติดตามผลอย่างต่อเนื่องจะเกิดประโยชน์เพิ่มขึ้น อาทิ การจัดกิจกรรมอบรมกระตุ้นและให้ความรู้อย่างต่อเนื่องทุก 2 - 3 เดือน และควรเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรมโดยเฉพาะ

อภิปรายผล

ผู้วิจัยขอเสนอตามกรอบแนวทางการดำเนินงานการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 24 มกราคม 2560 ดังประเด็นต่อไปนี้

1) ภาครัฐและหน่วยงานรัฐทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมโดยการรับทราบสถานการณ์ แนวโน้มปัญหาอาชญากรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปสู่การวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ต่อไป ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลางอาจเป็นเพราะประชาชนเข้าใจว่าการป้องกันอาชญากรรมเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐหรือตำรวจเท่านั้น อย่างไรก็ตามประเด็นที่เป็นข้อสังเกตได้คือ ในชุมชนที่มีเครือข่ายภาคประชาชนเช่น ผู้นำชุมชนมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมให้คนในชุมชนร่วมกันป้องกันอาชญากรรมในท้องถิ่นมากกว่าการเข้ามามีส่วนร่วมด้านอื่นๆ ซึ่งก็สอดคล้องกับประเด็นข้อเสนอแนะที่ได้จากการสัมภาษณ์ทุกภาคส่วนว่า ควรที่จะหาแนวทางสร้างจิตสำนึก กระตุ้นให้สังคม ประชาชนทุกกลุ่มได้ตระหนักถึงความสำคัญและเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อป้องกันปัญหาอาชญากรรมในชุมชน รวมถึงขอความร่วมมือในการดูแลตรวจตรา แจ้งเบาะแสอาชญากรรมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพราะสอดคล้องกันกับข้อมูลที่ว่าชุมชนมีการแจ้งสถานการณ์ แนวโน้มปัญหาอาชญากรรมให้คนในพื้นที่ทราบยังอยู่ในระดับน้อยกว่าประเด็นอื่นๆ

ทั้งนี้ในส่วนของภาครัฐควรส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ข้อมูล ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมและการป้องกันอาชญากรรมได้ง่าย สะดวก รวดเร็วมากขึ้น แนวทางที่ควรดำเนินการ ได้แก่ หาแนวทางเพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มได้ตระหนักถึงความสำคัญและเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อป้องกันปัญหาอาชญากรรมในชุมชน มีระบบการแจ้งเตือนภัย เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านอาชญากรรม การป้องกันอาชญากรรมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นรูปธรรมต่อเนื่อง รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ พัฒนาสมรรถนะ เครื่องมือในการสอดส่องดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนให้สามารถใช้การได้อยู่ตลอดเวลา อาทิ กล้อง CCTV ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาในเรื่องระดับความเชื่อมั่นในความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่พบว่า ประชาชนจะมีความเชื่อมั่นมากขึ้น ในประเด็นต่อไปนี้ มีการติดตั้งกล้อง CCTV ให้ครอบคลุมในทุกพื้นที่เสี่ยง รวมทั้งติดป้ายสัญลักษณ์ “พื้นที่ควบคุมด้วยระบบกล้องวงจรปิด” เพื่อสร้างความอุ่นใจและความรู้สึกปลอดภัยให้กับประชาชน มีการสำรวจและปรับปรุงพื้นที่ล่อแหลมที่เอื้อต่อการเกิดอาชญากรรม และมีการเพิ่มไฟส่องสว่างในพื้นที่จุดเสี่ยงจุดล่อแหลมที่จะก่อให้เกิดอาชญากรรม มีการเชื่อมโยงเครือข่ายกล้อง CCTV ระหว่างหน่วยงานราชการ หรือกล้อง CCTV เคลื่อนที่เพื่อง่ายต่อการสังเกตการณ์ จัดให้มีการเฝ้าระวัง บุคคลกลุ่มเสี่ยงที่อาจก่อปัญหาอาชญากรรม และมีการควบคุมพื้นที่รกร้าง ว่างเปล่า ทั้งพื้นที่สาธารณะ พื้นที่ส่วนบุคคล รวมทั้งพื้นที่ของรัฐที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ให้มีสภาพหรือทัศนียภาพที่ง่ายต่อการมองเห็น เพื่อไม่ให้เอื้อต่อการก่ออาชญากรรม เป็นต้น

2) สนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมชีวิตร่างกายและทรัพย์สินทั้งของตนเองและบุคคลอื่นให้ปลอดภัยจากภัยอาชญากรรม สามารถดำเนินการได้โดย กระตุ้นผ่านผู้นำชุมชนทั้งที่เป็นผู้นำชุมชนโดยตำแหน่ง และผู้นำชุมชนตามธรรมชาติ สามารถดำเนินการร่วมกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมการพัฒนาชุมชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจัดทำเป็นแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในการปฏิบัติงานให้กับผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่นในการดูแล เฝ้าระวังความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของสมาชิกในชุมชน จัดทำแผนการดำเนินมาตรการสร้างหมู่บ้านและชุมชนเข้มแข็ง ซึ่งสอดคล้องกับผลที่ได้จากการศึกษาที่พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีผู้นำชุมชนกับไม่มีผู้นำชุมชนต่างก็มีระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมอยู่ในระดับปานกลางถึงน้อย หากมีการกระตุ้นผ่านผู้นำชุมชนให้มากขึ้นผ่านระบบและกลไกการวางแผนการดำเนินงานที่ดีแล้วก็น่าที่จะเป็นการกระตุ้นประชาชนในพื้นที่ให้เข้ามามีส่วนร่วมได้มากขึ้น

ทั้งนี้ในชุมชนสามารถจัดกิจกรรมดึงเอาพลึงเด็กและเยาวชนมาเข้าร่วมเป็นอาสาสมัครตามโครงการจิตอาสา รวมทั้งควรมีการอบรมความรู้เบื้องต้น เพื่อนำไปสู่การลงมือปฏิบัติได้จริงในแต่ละประเภทงานอาสา การดึงกลุ่มเด็กและเยาวชนซึ่งสุ่มเสี่ยงต่อการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปในทางการกระทำความผิดให้กลับเข้าสู่วิถีทางที่ถูกต้อง สามารถขอความร่วมมือกับ

ภาคเอกชนในการสนับสนุนหรือจัดกิจกรรมการบริการสังคมโดยใช้โครงการจิตอาสาเป็นเครื่องในการขับเคลื่อนด้วย นอกจากนี้หากสามารถพิจารณาค่าตอบแทนหรือสวัสดิการให้กับตำรวจชุมชน / อปพร. เพื่อเป็นสื่อนำใจในการทำงานให้กับชุมชนต่อไปก็ย่อมเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับผู้ปฏิบัติหน้าที่แบบอาสาสมัครได้อีกด้วย

3) เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนทุกภาคส่วน โดยเน้นการสร้างชุมชนให้เข้มแข็งในการป้องกันอาชญากรรม จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่เคยเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทั้งทางตรงและทางอ้อมมีระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมมากกว่าผู้ที่ไม่เคยเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม เนื่องจากประชาชนยังมองว่าอาชญากรรมเป็นเรื่องไกลตัวหากตนหรือครอบครัวไม่ได้รับผลกระทบทางตรงจากปัญหาอาชญากรรม ประชาชนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับเรื่องปากท้อง การประกอบอาชีพเป็นหลักในชีวิตประจำวันมากกว่าการเข้าไปร่วมกิจกรรม ดังนั้นจึงควรดำเนินการสร้างแนวทางที่ดีในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมตั้งแต่ระดับต้นน้ำ เช่น ส่งเสริมและสนับสนุนสถานศึกษาร่วมกับเครือข่ายในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนอย่างยั่งยืน ร่วมมือกับสถานศึกษาและเครือข่าย ในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำผิดของกลุ่มนักเรียนและนักศึกษาในสถานศึกษาโดยกำหนดให้มีสถานศึกษาต้นแบบในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมและการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนอย่างยั่งยืน ควรเร่งประชาสัมพันธ์ เพื่อความเข้าใจกับประชาชนทุกภาคส่วน โดยมุ่งเน้นที่ชุมชนฐานรากให้เข้ามามีส่วนร่วมในการคิดหาวิธีการแก้ไขปัญหา ในลักษณะรวมพลังสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง โดยประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่จะต้องเข้ามาพูดคุยกัน และร่วมวางแผนทางแก้ไขปัญหาคือความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรมต้องมีการปรับกลยุทธ์จากการตั้งรับรอให้อาชญากรรมเกิดขึ้นก่อนมาเป็นการรุกเพื่อป้องกันอาชญากรรมไม่ให้เกิดขึ้นได้ โดยอาศัยการเชื่อมโยงสร้างสัมพันธ์เป็นแนวร่วมกับภาคประชาชนไว้ให้ได้อย่างเหนียวแน่นแล้ว และส่วนกลางควรเร่งส่งเสริมการกระจายอำนาจในการกิจการป้องกันอาชญากรรมในกับหน่วยงานระดับท้องถิ่น แทนที่จะมองว่าเป็นภาระหน้าที่ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพียงอย่างเดียว

4) ส่งเสริมการดำเนินงานและบูรณาการเครือข่ายต่างๆ ที่มีการจัดตั้งไว้แล้ว อาทิ เครือข่ายยุติธรรมชุมชน เครือข่ายอาสาสมัครคุมประพฤติ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน รวมถึงการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังภาคประชาชนในชุมชน เพื่อแจ้งข่าว ให้เบาะแสด้านอาชญากรรม เนื่องจากในชุมชนมีการส่งเสริมการดำเนินงานและบูรณาการของเครือข่ายยุติธรรมชุมชน แต่มีการเข้าร่วมการทำงานหรือเป็นส่วนหนึ่งกับเครือข่ายต่างๆ อยู่ในระดับน้อยเพราะเหตุผลทางด้านเศรษฐกิจ และความสะดวกส่วนบุคคลของประชาชน แนวทางการดำเนินงาน ได้แก่ การสร้างความเข้าใจเพื่อลดความหวาดกลัวของประชาชนในชุมชนหากในชุมชนทราบว่ามีผู้กระทำความผิดที่ได้รับการปล่อยตัวแล้วมาอาศัยอยู่ด้วยในบริเวณชุมชน ร่วมกับนโยบายของกรมราชทัณฑ์ที่ต้องให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในพันธกิจคืนคนดีสู่สังคม ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาที่พบว่า ระดับความหวาดกลัวของประชาชนต่อภัยอาชญากรรมอยู่ในระดับมากโดยเฉพาะหากรู้ว่าในชุมชนมีผู้กระทำความผิดที่ได้รับการปล่อยตัวแล้ว มาอาศัยอยู่ด้วยในบริเวณชุมชน และเมื่อรู้ว่าผู้กระทำความผิดเกิดการกระทำผิดซ้ำขึ้นอีกในชุมชน นอกจากนี้ระดับความหวาดกลัวของประชาชนมีอยู่ในระดับมากต่อคดีทำร้ายร่างกาย/ ข่มขืน / ลักพาตัว / เรียกค่าไถ่ และเมื่อเจ้าหน้าที่ไม่สามารถจับกุมผู้กระทำความผิดได้ภายในระยะเวลารวดเร็ว

ดังนั้นจึงควรหาแนวทางแก้ไขเพื่อลดความหวาดกลัวของประชาชนผ่านระบบการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวัง เช่น การลงนามในบันทึกข้อตกลงร่วมกันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ ของเรือนจำ จึงเป็นกระบวนการที่สามารถตอบสนองความต้องการของสังคมและประชาชนที่ต้องการให้เกิดสังคมสันติสุข ป้องกันสังคมจากอาชญากรรมได้ กรมพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนควรที่จะส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมจิตอาสา “เราทำความดี ด้วยหัวใจ” โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อต่างๆ ควรช่วยกันส่งเสริมภาพลักษณ์ และหน่วยงานราชการควรให้มีการจัดกิจกรรมการยกย่องเชิดชูเกียรติกลุ่มบุคคลจิตอาสาที่ทำความดีอย่างต่อเนื่อง เพราะจิตอาสานั้น ไม่ได้รับและไม่ได้ประสงค์สิ่งใดตอบแทนจึงควรมีการจัดกิจกรรมสร้างขวัญและกำลังใจต่อบุคคลผู้ทำความดี

5) จัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ร่วมกับหน่วยงานของรัฐ เนื่องจากในชุมชนมีการจัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมร่วมกับหน่วยงานของรัฐอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น และการเข้าร่วมหรือเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมดังกล่าวของประชาชนก็อยู่ในระดับน้อย จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ กับหน่วยงานรัฐ คือผู้ที่มียุอยู่ในวัยที่กำลังศึกษา อายุไม่เกิน 30 ปี มากกว่าช่วงอายุอื่นๆ ที่เป็นวัยทำงาน อาจเพราะเหตุผลทางด้านเศรษฐกิจ ความสะดวกส่วนบุคคลของประชาชน หรือโครงการกิจกรรมที่หน่วยงานรัฐจัดโดยส่วนใหญ่จะจัดให้กับสถานศึกษาเพราะได้รับความร่วมมือในกิจกรรมมากกว่าวัยทำงาน เพื่อเป็นการปลูกฝังและกระตุ้นให้เห็นความสำคัญของการร่วมกันป้องกันอาชญากรรมในชุมชนหรือสังคม ควรจัดกิจกรรมอบรมกระตุ้นและให้ความรู้ อย่างต่อเนื่องทุก 2 - 3 เดือน และเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรมโดยเฉพาะ กำหนดนโยบายส่งเสริมกิจกรรมให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมในระดับพื้นที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องและมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดต่างๆ ซึ่งขับเคลื่อนโดยหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับสำนักงานยุติธรรมจังหวัด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สถาบันการศึกษาในพื้นที่ ประชาสัมพันธ์ช่องทางทางการร้องเรียน ร้องทุกข์ และข้อมูลเกี่ยวกับการช่วยเหลือเยียวยานักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ รวมทั้งการอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวในเรื่องการดำเนินคดีเมื่อนักท่องเที่ยวต้องขึ้นศาล ของกองมาตรฐานและกำกับความปลอดภัยนักท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ทั้งนี้ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและทัศนคติอันดีต่อการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ และควรมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

มาตรการที่ 1. เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนทุกภาคส่วน โดยเน้นการสร้างชุมชนให้เข้มแข็งในการป้องกันอาชญากรรม

ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาเครือข่ายยุติธรรมชุมชนในทุกชุมชน เน้นสร้างความร่วมมือระหว่างส่วนราชการ สถานศึกษา และชุมชนในจังหวัดในการเฝ้าระวังและดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมในการป้องกันปัญหาอาชญากรรม จัดให้มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันปัญหาอาชญากรรมแก่ภาคประชาชน โดยความร่วมมือระหว่างภาครัฐและประชาชน เพื่อนำความรู้ดังกล่าวไปถ่ายทอดให้กับเยาวชน ชุมชน และสังคมให้มีความสงบสุขและป้องกันตนเองได้ และควรมีการติดตาม ประเมินผล รวมถึงขยายผลการดำเนินงานโครงการขับเคลื่อนมาตรการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่จังหวัดต่างๆ โดยมีหน่วยงานภาครัฐด้านความมั่นคง ทั้งเจ้าหน้าที่ ทหาร ตำรวจ ฝ่ายปกครอง ผู้นำชุมชน ผู้แทนสถานศึกษา อาสาสมัครต่างๆ เป็นกลุ่มพลังที่ร่วมดำเนินงาน

มาตรการที่ 2 ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม โดยการรับทราบสถานการณ์ แนวโน้มปัญหาอาชญากรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปสู่การวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ต่อไป

นโยบายของรัฐมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้แต่ละองค์กรต้องดำเนินงานให้เป็นไปตามที่กำหนดส่งต่อมายังการกำหนดนโยบายของกรมราชทัณฑ์ ที่ต้องการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในพันธกิจคืนคนดีสู่สังคม เพราะถือว่าชุมชนเป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้พ้นโทษยังมีสถานะเป็นสมาชิกส่วนหนึ่งของสังคม ที่ไม่ใช่เพียงหน้าที่ของภาครัฐต้องดูแล แต่ชุมชนต้องมีส่วนช่วยที่สำคัญอีกแรงหนึ่ง การลงนามในบันทึกข้อตกลงร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ ของเรือนจำ จึงเป็นกระบวนการที่สามารถตอบสนองความต้องการของสังคมและประชาชนที่ต้องการให้เกิดสังคมสันติสุข ป้องกันสังคมจากอาชญากรรมได้

มาตรการที่ 3 สนับสนุน ส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน ทั้งของตนและบุคคลอื่นให้ปลอดภัยจากภัยอาชญากรรม

ผลักดันให้มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินงานและให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่อย่างชัดเจน การนำภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับงานยุติธรรมชุมชน ซึ่งการนำภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมนั้น จะทำให้การแก้ไขปัญหาในชุมชนนั้นสามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ตลอดจนการส่งเสริมและสร้างจุดเชื่อมต่อระหว่างสำนักงานยุติธรรมจังหวัด กระทรวงยุติธรรมกับประชาชนในชุมชน การสร้างความร่วมมือในชุมชนเป็นสิ่งที่ทุกคนในชุมชนจะต้องให้ความร่วมมือช่วยกันสอดส่องดูแลผู้คนที่อยู่ในชุมชนร่วมกัน ไม่ยกให้เป็นเพียงภาระของกลุ่มคนใดกลุ่มคนหนึ่งในชุมชน ซึ่งการจะเสริมสร้างความร่วมมือในชุมชน เพื่อให้สมาชิกในชุมชนมีความเข้มแข็งและสามัคคีนั้น จะต้องมีการทำหรือสร้างกิจกรรมร่วมกันในชุมชน เพื่อให้คนในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างหรือพัฒนาชุมชน เพื่อส่งเสริมให้คนในชุมชนมีน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ร่วมมือกันปกป้องชุมชนของตนเองได้อย่างยั่งยืน รวมถึงการเฝ้าระวังป้องกันอาชญากรรมด้านยาเสพติดในชุมชนเป็นหน้าที่ของทุกคนในชุมชน ไม่ใช่เพียงแต่เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำหน้าที่ดูแลความสงบเรียบร้อยเท่านั้น ผู้ที่จะสามารถป้องกันชุมชนไม่ให้เกิดอาชญากรรมด้านยาเสพติดได้ดีที่สุดก็คือ ตัวประชาชนที่อยู่ในพื้นที่นั้นๆ

มาตรการที่ 4 ส่งเสริมการดำเนินงานและบูรณาการเครือข่ายต่างๆ ที่มีการจัดตั้งไว้แล้ว อาทิ เครือข่ายยุติธรรมชุมชน เครือข่ายอาสาสมัครคุมประพฤติ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน รวมถึงการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังภาคประชาชนในชุมชน เพื่อแจ้งข่าวให้เบาะแสอาชญากรรม

กำหนดโรบะบบและกลไกภายใต้แผนการกระจายอำนาจท้องถิ่น เช่น ให้มีมาตรการการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ภาคประชาสังคม และองค์กรพหุภาคีอื่นๆ ร่วมด้วย โดยมุ่งเน้นในประเด็นต่างๆ ดังนี้ ส่งเสริมและเพิ่มบทบาทของกลไกภาคประชาชน / ประชาสังคมในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและปัญหาอาชญากรรมเพิ่มมากขึ้นในทุกพื้นที่ที่กำหนดเป็นเป้าหมาย พัฒนาระบบการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ ให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพิ่มกลยุทธ์ที่จะนำบุคคลเป้าหมายเข้าสู่ระบบ แก้ไขปัญหาให้ได้มากที่สุด และกำหนดเป้าหมายชัดเจน จัดลำดับความเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและปัญหาอาชญากรรมให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย

มาตรการที่ 5 จัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมจิตสำนึกของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมกับหน่วยงานภาครัฐ

การดำเนินกิจกรรมเครือข่ายเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมในทุกระดับขององค์กรหรือหน่วยงานควรมีการประเมินหรือทบทวนกิจกรรมทุกระยะ เพื่อให้ได้ทราบว่าการดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ และมีสิ่งใดที่ต้องการดำเนินกิจกรรมทุกครั้ง ทุกกิจกรรมควรมีความชัดเจน สร้างความน่าสนใจ และดึงดูดการทำงานให้มากขึ้น การดำเนินกิจกรรมที่เป็นลักษณะธรรมดา ซ้ำๆ และไม่น่าสนใจจะไม่ค่อยได้รับความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรม ทั้งนี้ การดำเนินกิจกรรมทุกครั้งอาจเป็นแนวคิดของผู้เป็นสมาชิกในชุมชนหรือร่วมกันคิด แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันและร่วมมือกันในการดำเนินกิจกรรม จึงจะสามารถทำให้ความสัมพันธ์ทั้งกลุ่มแกนนำ เลขานุการ คณะทำงานประสานกันอย่างต่อเนื่อง มีแนวคิด และวิธีการทำงานจากการประชุมและปรึกษาหารือกันทำให้เกิดความแน่นแฟ้น และร่วมกันดำเนินงาน

บรรณานุกรม

- ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์. (2531). *อาชญากรรมพื้นฐานกับกระบวนการยุติธรรมปัญหาและอุปสรรคและแนวทางควบคุม*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดการพิมพ์พระนคร.
- ผู้จัดการออนไลน์. (2558). *การมีส่วนร่วมของประชาชน*. สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2562, จาก <https://mgronline.com/>.
- พรชัย ชันดี. (2553). *ทฤษฎีอาชญาวิทยา: หลักการงานวิจัยและนโยบายประยุกต์*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนสุนทรพิถัม

สำนักงานกิจการยุติธรรม. (2560). *กรอบแนวทางการป้องกันอาชญากรรม 6 ด้าน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2560*. กรุงเทพฯ.

สิทธิศักดิ์ พันธุ์พิชญานนท์. (2550). *สภาพปัญหาและวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมของชุมชน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่* (การศึกษาศรีโสธรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาท้องถิ่น). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. เชียงใหม่.

อังคณา เมืองแสน. (2551). *การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของชุมชนเมืองพัทยา* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี.